



ΕΤΕΚ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

* Ταχυδρομικά τέλος πληρωμένο
* Ανοικτό αντικείμενο για Κύπρο /Αρ. Άδειας 98
* Κλειστό αντικείμενο για Κύπρο /Αρ. Άδειας 34
* Ανοικτό αντικείμενο για Εξωτερικό /Αρ. Άδειας 52

ΤΕΥΧΟΣ 231 ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

Ανανέωση συμφωνίας
CYS-ΕΤΕΚ και για το 2019

Απαγορεύεται η χρήση
του λογότυπου ΕΤΕΚ
χωρίς έγκριση

Παρέμβαση ΕΤΕΚ στη συζήτηση
για τον χώρο στάθμευσης
στην οδό Α. Θεμιστοκλέους στη Λεμεσό



ΚΟΛΜΕΣ ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ

Συστήματα επικόλλησης Knauf

KNAUF
Η οικοδομή αλλάζει



ΚΟΛΜΕΣ ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΤΣΙΜΕΝΤΟ

Εξαιρετικής αντοχής, δυνατής πρόσφυσης και ισχυρής συγκολλητικής δύναμης

- Για εσωτερική και εξωτερική χρήση
- Για επικόλληση κεραμικών πλακιδίων με μειωμένη απορροφητικότητα
- Για τοποθετήσεις πάνω σε υφιστάμενα κεραμικά πλακίδια
- Για τοποθετήσεις σε δάπεδα με ενδοδαπέδια θέρμανση

Απλά θα κολλήσετε...



NORMAL
C1E



FLEX
C2TE



EXTRA
C1TE



SUPER FLEX
C2TE-S1



Εδώ και 50 ολόκληρα χρόνια είμαστε δίπλα σας,
εμπνέοντας, δημιουργώντας και στηρίζοντας
την κυπριακή κοινωνία. Με ευθύνη και όραμα.

ΟΠΑΠ Κύπρου. 50 πολύχρωμα χρόνια.

[ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ] [ΠΑΙΔΕΙΑ] **[ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ]** [ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ] [ΥΓΕΙΑ]

ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΚΑΘΕ ΑΓΩΝΑ



50
ΧΡΟΝΙΑ

Το μηνιαίο περιοδικό και η ιστοσελίδα (www.etek.org.cy) του ΕΤΕΚ αποτελούν την επίσημη φωνή του ΕΤΕΚ (τα οποία υποστηρίζονται από ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, LinkedIn, issuu και YouTube). Το περιοδικό αποστέλλεται ταχυδρομικώς ή/και ηλεκτρονικά σε περίπου 14000 παραλήπτες, μέλη του ΕΤΕΚ, ανώτερα στελέχη δημόσιων οργανισμών και σε διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων.

Τα μέλη του ΕΤΕΚ προέρχονται από τους κλάδους: Αρχιτεκτονική, Πολιτική Μηχανική, Μηχανολογική Μηχανική, Ηλεκτρολογική Μηχανική, Ηλεκτρονική Μηχανική, Χημική Μηχανική, Μηχανική Μεταλλείων & Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, Αγρονομική Τοπογραφική Μηχανική, Επιμέτρηση & Εκτίμηση Γης, Πολεοδομία – Χωροταξία.

Υπεύθυνος Έκδοσης



Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

Τ.Θ. 21826, 1513, Λευκωσία, Κύπρος

Διεύθυνση: Κερβέρου 8,

1016 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: +35722877644 / Φαξ: +35722730373

www.etek.org.cy cyprus@etek.org.cy

Γραφείο ΕΤΕΚ στην Πάφο

Οδός Σόλωνος 14-16 8010 Πάφος

Τηλ: +35726912814 / Φαξ: +35726912799

Κατά Νόμο Υπεύθυνος

Στέλιος Αχνιώτης (Πρόεδρος ΕΤΕΚ)

Εκδότης



ΓΝΩΡΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

www.gnora.com

info@gnora.com

Τηλ: +35722441922

Αρχισυνταξία

Γιώργος Κωνσταντίνου

george@gnora.com

Σελίδωση

Κυριακή Σοφοκλέους

kiri@gnora.com

Διαφημίσεις

Γιώργος Κωνσταντίνου

george@gnora.com

Τηλ: +35722441922



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6 Ζητείται όραμα

Του Δρα Γεώργιου Παναγή

ΘΕΜΑΤΑ

8 Παρέμβαση στη συζήτηση για τον χώρο στάθμευσης στην οδό Α. Θεμιστοκλέους

12 Απαγορεύεται η χρήση του λογότυπου ΕΤΕΚ χωρίς έγκριση

13 Δωρεάν δημοσίευση αγγελιών εργασίας στη σελίδα ΕΤΕΚ

14 Η τεχνική διάλεξη: Experiences with sustainable energy systems in local smart grids

18 Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

24 Αρχιτεκτονικές Αγώνες και Εργοταξίου Διακρίσεις

25 Νανοϊατρική: εφαρμογές νανοτεχνολογίας στον τομέα της υγείας

26 Διαχείριση χημικών προϊόντων – Μια δεκαετία αλλαγών!

27 Ένα άριστο παράδειγμα αποκατάστασης βιομηχανικών κτιρίων

Το ΕΤΕΚ δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για την ορθότητα ή και το περιεχόμενο των ενυπόγραφων άρθρων ή/και αναλύσεων, που φιλοξενούνται στο Ενημερωτικό Δελτίο του τα οποία, σημειώνεται, δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη την άποψη του Επιμελητηρίου αλλά των συγγραφέων τους. Η δημοσίευση άρθρων που αποστέλλονται εναπόκειται στην κρίση της Συντακτικής Επιτροπής του ενημερωτικού δελτίου.



Unexpected.
stylish

Superior air conditioners in 3 colour variations

Complete your customer's home by choosing our stylish air conditioners in one of the special colours! Discreet and fresh design melted with various comfort features guarantee a perfect room atmosphere. Let your customer enjoy this affordable luxury, controllable via smartphone! Newest technology with top efficiencies up to A+++ in cooling and heating* make the decision easy.

* LOT 10: energy label classification from A+++ to D



There is only one first choice: www.daikin.eu



Ζητείται όραμα

Η πρόοδος στη μηχανική επιστήμη είναι τέτοια πλέον που οι επικείμενες νέες τεχνολογίες όπως το 5G με τις μεγάλες ταχύτητες μετάδοσης δεδομένων, το Internet of Things για τη διασύνδεση συσκευών και η τεχνητή νοημοσύνη θα αλλάξουν τον κόσμο όπως τον ξέρουμε.



Νέες εταιρείες τεχνολογικής αιχμής από χώρες χωρίς πρότερη παράδοση στη μηχανική επιστήμη θα εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών, θα καινοτομήσουν και θα παράγουν τη δική τους τεχνολογία δημιουργώντας πνευματικό και υλικό πλούτο για τη χώρα τους. Για να γίνει αυτό όμως θα πρέπει να συνυπάρχουν δύο παράγοντες: όραμα από την πολιτική ηγεσία του τόπου και αδρή χρηματοδότηση για την υλοποίησή του.

Στην Κύπρο το 2012 η πολιτική ηγεσία μας έδωσε στη Λαϊκή Τράπεζα 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ για να μην καταρρεύσει και τελικά κατέρρευσε. Το 2018 έδωσε στον Συνεργατισμό 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ για να μην καταρρεύσει και τελικά κατέρρευσε. Συνολικά 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ μετρητά δόθηκαν για να μην καταρρεύσουν δύο τράπεζες οι οποίες όμως κατέρρευσαν και τα λεφτά κυριολεκτικά χάθηκαν.

Στην Κύπρο το 2017 δώσαμε το 0,56% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος μας για έρευνα και ανάπτυξη (στοιχεία Eurostat, για το 2018 δεν ήταν διαθέσιμα). Με έναν πρόχειρο υπολογισμό δώσαμε περί τα 100 εκατομμύρια για να χρηματοδοτηθεί η έρευνα στην Κύπρο από τα οποία μόνο ένα μέρος πήγε για την τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη.

Πραγματικά είναι τραγική η σύγκριση μεταξύ των δύο αριθμών. Αλλά είναι ακόμα πιο τραγική η διαπίστωση ότι εκείνα τα λεφτά δόθηκαν χωρίς κανένας να ρωτήσει αν ήταν ο καλύτερος τρόπος για την αξιοποίησή τους προς όφελος του "καμένου του φορολογούμενου". Όταν κάποιος σώφρων επενδύει, η πρώτη ερώτηση που κάνει είναι τι θα του αποδώσει η επένδυσή του. Οπότε ας αναρωτηθούμε τι πραγματικά μας απέδωσε η επένδυση 3,3 δισεκατομμυρίων ευρώ στη Λαϊκή Τράπεζα και τον Συνεργατισμό.

Ας αναρωτηθούμε αν η πολιτική ηγεσία μας επέλεγε να επενδύσει τα 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ από το 2012 μέχρι σήμερα όχι στις δύο τράπεζες αλλά στην ανάπτυξη της εφαρμοσμένης τεχνολογικής έρευνας και της δημιουργίας επιχειρήσεων τεχνολογικής αιχμής τι απόδοση θα είχε εκείνη η επένδυση σήμερα.

Θα ήμασταν στην ίδια θέση ως κράτος και ως κοινωνία όπως σήμερα; Πόσες θέσεις εργασίας θα δημιουργούσαμε για τα παιδιά

μας που ξενιτεύονται καθημερινά για να βρουν δουλειά αν κάναμε εκείνη την επένδυση; Πόσες ευκαιρίες θα δημιουργούσαμε στα δικά μας "μυαλά" να εργαστούν και να δημιουργήσουν τεχνολογία στην Κύπρο αντί στο εξωτερικό, στερώντας μας έτσι τους αναγκαίους ανθρώπινους πόρους για να χτίσουμε την παραγωγική βάση της χώρας μας; Πόσα άλλα παρεμφερή οφέλη θα είχαμε ως κράτος, ως κοινωνία και ως πολίτες από την ανάπτυξη μιας παραγωγικής τεχνολογικής υποδομής;

Δυστυχώς η πολιτική ηγεσία μας ανεξαρτήτως κομματικής παράταξης στερείται οράματος για το μέλλον. Το δικό τους όραμα μετά βίας φτάνει μέχρι τις επόμενες εκλογές και ανερυθρίαστα εξαντλείται σε εύκολα συνθήματα, παχιά λόγια και φανταστικές διακηρύξεις.

Εσχάτως ακούσαμε για όραμα για το 2030 για την Κύπρο, για έξυπνη βιομηχανία, ψηφιακή τεχνολογία και αειφόρο ανάπτυξη. Αναρωτιόμαστε ποιος θα τα σχεδιάσει και θα τα υλοποιήσει όλα αυτά. Αυτοί που είχαν 10 χρόνια για να πετύχουν τον στόχο που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και δεν τα κατάφεραν; Αυτοί που θα εφαρμόσουν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Κύπρο, η οποία είναι ακόμα σε νηπιακό επίπεδο ενώ σε άλλα κράτη είναι πλέον μέρος της καθημερινότητας του πολίτη;

Πώς ακριβώς θα πετύχουμε τη δημιουργία έξυπνης βιομηχανίας και ψηφιακής τεχνολογίας όταν στα βασικά αποτυγχάνουμε; Ποια δημόσια συζήτηση και ποια γόνιμη ανταλλαγή επιχειρημάτων έχει γίνει μέχρι σήμερα για το όραμα που έχει η πολιτική ηγεσία μας για την Κύπρο του 2030;

Αλλά πώς να μιλήσουμε για όραμα 2030, για υλοποίηση της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, για έξυπνες πόλεις, για ηλεκτροκίνηση και για τεχνολογική ανάπτυξη όταν η πολιτική ηγεσία μας επιλέγει να σπαταλά την ενέργειά της σε ευτελείς δραστηριότητες μικροπολιτικής ενώ ο χρόνος τρέχει; Όταν επιλέγει να χρηματοδοτεί αφειδώς τράπεζες που κλείνουν ενώ χρηματοδοτεί με το σταγονόμετρο την τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη;

Το θέσαμε και πριν. Για να πετύχει ένα κράτος ένα τέτοιο τεράστιο άλμα μέχρι το 2030 χρειάζονται απαραίτητα το όραμα από την πολιτική ηγεσία για την υλοποίησή του και επαρκής χρηματοδότηση. Ακόμα και στην απουσία επαρκούς χρηματοδότησης αν υπάρχει το όραμα της πολιτικής ηγεσίας η επιτυχία θα έρθει.

Στην Κύπρο του σήμερα δυστυχώς το όραμα απουσιάζει.

Δρ Γεώργιος Παναγή
Ηλεκτρονικός Μηχανικός

Συντακτική Επιτροπή

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Έλενα Χριστοδούλου - Αρχιτέκτονας • **ΜΕΛΗ:** Μαρία Θεοδούλου - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Δρ Γεώργιος Παναγή - Ηλεκτρονικός Μηχανικός • **ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΥΛΗΣ:** Αντριάνα Μιλτιάδου - Γραμματειακή Λειτουργός ΕΤΕΚ • **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ:** Χάρης Σταυρινού - Επιστημονικός Λειτουργός ΕΤΕΚ



Κάρτα πολλαπλού νομίσματος της RCB Μία κάρτα - Πέντε νομίσματα

- Χωρίς προμήθεια ξένου συναλλάγματος
- Άμεση πρόσβαση σε λογαριασμούς 5 νομισμάτων
- Δωρεάν ταξιδιωτική ασφάλιση

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία.
Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη
έδρα: Αμαθούντος 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Ωράριο λειτουργίας καταστημάτων:
Δευτέρα-Παρασκευή, 09:00-17:00
www.rcbcy.com

800 00 722

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΤΕΚ ΓΙΑ ΣΒΑΚ ΛΕΜΕΣΟΥ

Παρέμβαση στη συζήτηση για τον χώρο στάθμευσης στην οδό Α. Θεμιστοκλέους

Το ΕΤΕΚ με ανακοίνωσή του τον Μάρτιο τόνισε ότι υποστηρίζει όλες τις προσπάθειες που καταβάλλονται στις πόλεις της Κύπρου «για προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, οι οποίες πέρα από την ορθολογική ικανοποίηση των αναγκών μας στην κινητικότητα, στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μας και στην ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον. Το ΕΤΕΚ παρακολουθεί ενεργά την ετοιμασία του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Λεμεσού (ΣΒΑΚ), το οποίο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο για την ολοκλήρωσή του». Όπως ανέφερε η ανακοίνωση: Το Σχέδιο φιλοδοξεί μέσα από τους βασικούς πυλώνες της βιώσιμης κινητικότητας να αντιμετωπίσει το κυκλοφοριακό πρόβλημα της πόλης της Λεμεσού. Όπως είναι φυσικό, το ΣΒΑΚ δίνει έμφαση στην υποστήριξη των βιώσιμων και περιβαλλοντικά φιλικότερων μεταφορών και συγκεκριμένα των δημόσιων συγκοινωνιών, της ποδηλατοκίνησης και της πεζοκίνησης, εις βάρος της χρήσης του ιδιωτικού οχήματος. Οι βιώσιμες μεταφορές στην Κύπρο βρίσκονται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες και η μη προώθησή τους αναμένεται ανάμεσα σε άλλα να επιφέρει αυστηρές οικονομικές κυρώ-

σεις στη χώρα μας λόγω κυρίως της αύξησης των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα.

Από παραδείγματα από τον διεθνή χώρο έχει αποδειχθεί ότι ο βαθμός χρήσης κάθε μέσου μεταφοράς συνδέεται άμεσα με την επάρκεια και το επίπεδο των αντίστοιχων υποδομών. Όσο δηλαδή επεκτείνονται οι υποδομές για τα ιδιωτικά οχήματα τόσο αυξάνεται η χρήση τους ενώ όταν δημιουργούνται ποδηλατόδρομοι και πεζόδρομοι αυξάνεται η ποδηλατοκίνηση και η πεζοκίνηση.

Το ΕΤΕΚ εκφράζει την έντονη διαφωνία του σε σχέση με πιθανή απόφαση του Δήμου Λεμεσού για επέκταση του χώρου στάθμευσης στην οδό Ανδρέα Θεμιστοκλέους καθότι μια τέτοια υποδομή ενθαρρύνει τη χρήση του ιδιωτικού οχήματος, αυξάνει τη διακίνηση ιδιωτικών οχημάτων στο κέντρο της πόλης και είναι αντίθετη με τις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας. Επιπρόσθετα και σε περίπτωση υλοποίησης μιας τέτοιας επέκτασης θεωρούμε ότι ελλοχεύουν και οι ακόλουθοι κίνδυνοι:

- Εντός του υφιστάμενου χώρου ευρίσκονται 30 και πλέον ώριμα δένδρα μεταξύ των οποίων και 2 αιωνόβιοι ευκάλυπτοι. Σε περίπτωση εκκοπής τους το κέντρο της πόλης θα στε-

ρηθεί έναν από τους ελάχιστους πράσινους πνεύμονες που διαθέτει όπως και τη σκίαση και τη βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής που προσφέρουν.

- Η εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων θα προκαλέσει τεράστια αναστάτωση και οχληρία στην περιοχή.

Το ΕΤΕΚ κατανοεί τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς των επιχειρηματιών της περιοχής του κέντρου, υπογραμμίζοντας όμως ότι η εμπορικότητα βελτιώνεται σημαντικά με τη δημιουργία ενός ασφαλούς, ελκυστικού και ευχάριστου περιβάλλοντος. Η βελτίωση του περιβάλλοντος μπορεί να επιτευχθεί με την προσθήκη στοιχείων όπως είναι οι υποδομές σκίασης, οι πεζοδρομήσεις και οι άνετες διαδρομές πεζών, η απουσία οχληρίας από διερχόμενα οχήματα, τα σημεία ανάπαυσης, οι υποδομές για τα άτομα με αναπηρίες, η αστική επίπλωση με σημεία ενδιαφέροντος κ.ά. Σημειώνεται ότι με βάση τα ενδιάμεσα πορίσματα του ΣΒΑΚ Λεμεσού υπάρχει πλεόνασμα θέσεων στάθμευσης στο κέντρο πόλης, απλώς δεν υπάρχουν έξυπνα συστήματα διαχείρισης και ενημέρωσης του κοινού γι' αυτές.

Ολόκληρη η ανακοίνωση: <https://www.etek.org.cy/site-article-2091-35-el.php>

Συναντήθηκαν Δήμαρχος Λεμεσού και εκπρόσωποι ΕΤΕΚ

Πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 2019 συνάντηση του Δημάρχου Λεμεσού, Νίκου Νικολαΐδη με αντιπροσωπεία του ΕΤΕΚ, με επικεφαλής τον πρόεδρο του, Στέλιο Αχνιώτη. Υπενθυμίζεται πως, μέσα από ανακοίνωσή του, το Επιστημονικό Επιμελητήριο Κύπρου είχε εκφράσει ανησυχίες στις προθέσεις του Δήμου για επέκταση χώρου στάθμευσης στο κέντρο της Λεμεσού, στο πλαίσιο του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Λεμεσού, με τον Δήμο να απαντά για μη αντικειμενική ενημέρωση από πλευράς ΕΤΕΚ.

Στη συνάντηση ο κ. Νικολαΐδης επανέλαβε ότι, επιθυμία του είναι η διαρκής και εποικοδομητική συνεργασία με το ΕΤΕΚ. Είπε επίσης ότι ο Δήμος και οι υπηρεσίες του στηρίζουν πλήρως την εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και ότι όλα τα έργα που γίνονται ή προγραμματίζονται να γίνουν στον Δήμο, ακολουθούν πιστά τις αρχές της Βιώσιμης Κινητικότητας. «Μια από αυτές τις παρεμβάσεις», υπογράμμισε, «είναι και η προσπάθεια για τη βελτιστοποίηση της λειτουργικότητας του χώρου στάθμευσης παρά την οδό Ανδρέα Θεμιστοκλέους, για τον οποίον το ΕΤΕΚ είχε εκφράσει διαφωνία στο ενδεχόμενο επέκτασής του».

Αναλύοντας στην αντιπροσωπεία του ΕΤΕΚ τη σχεδιαζόμενη από το Δήμο ανάπλαση του υφιστάμενου χώρου στάθμευσης, ο Νίκος Νικολαΐδης τόνισε ότι αυτή θα γίνει με προϋποθέσεις, δηλαδή, βελτιστο-



ποίηση των χώρων στάθμευσης, διατήρηση και ενίσχυση του πρασίνου και δημιουργία κεντρικής στάσης λεωφορείων, ώστε να επανέλθει το σύστημα Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών στο κέντρο της πόλης. Ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ ευχαρίστησε τον Δήμαρχο Λεμεσού για την πρόσκληση και υπογράμμισε ότι στόχος του ΕΤΕΚ είναι η συνεργασία με τις Τοπικές Αρχές και ότι είναι έτοιμο, ανά πάσα στιγμή, να παραθέσει τις δικές του απόψεις, μέσα από έναν εποικοδομητικό διάλογο. Το ΕΤΕΚ, ανέφερε, κατανοεί τις ανησυχίες του Δήμου για την αναζωογόνηση του κέντρου της πόλης, υπογράμμισε ότι τελικός στόχος όλων των δράσεων θα πρέπει να είναι η επιτυχής εφαρμογή των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και πως, θα πρέπει όλοι, συλλογικά, να στρέψουμε τις ενέργειες μας προς αυτή την κατεύθυνση.

THE ALL NEW INTUITIVE LEXUS ES

YOU'VE ALREADY MADE UP YOUR MIND

Making good decisions quickly has never been more important. The distinctive silhouette of the new ES may have caught your eye. Or perhaps you instinctively knew that the fourth-generation Lexus Self-Charging Hybrid drive system would deliver exceptional fuel efficiency and refined performance. Or was it the intuitive safety features of Lexus Safety System+ like Lane Trace Assist and Adaptive High Beam System which made it a split-second decision. Either way, listen to your intuition and contact Lexus Cyprus today.

LEXUS SELF-CHARGING *HYBRID*

Discover more at lexus.com.cy



From €44,600
or €512*/MONTH

3 YEARS FREE MAINTENANCE & REPAIRS

LEXUS FLEX

Lexus Cyprus, Griva Digeni Ave, Engomi, Nicosia, T 22593838

info@lexus-cyprus.com    LexusCyprus

Fuel consumption (comb.) 4.4 l/100km. CO₂ emissions (comb.) 100 g/km.

*The monthly rate is calculated based on Lexus Flex, with a deposit of 25.6% and is subject to Bank approval.

**Offered through the free Hybrid Health Check, as part of your annual service at Lexus Centre.

10 YEARS
HYBRID BATTERY EXTENDED CARE**



 **LEXUS**
EXPERIENCE AMAZING

REDUCE YOUR ENERGY

KXZ

Possibility for 50% Subsidy from
the Ministry of Energy, Commerce,
Industry and Tourism

- Various Energy Saving Functions
- EER up to 4.50, COP up to 4.67
- Only DC Inverter Compressors
- Extremely Low Noise Operation
- Possibly the Most Reliable VRF System on the Market
- Various Individual and Central Controls
- After Sales Support from experienced and qualified personnel

Individual Wired Remote Controls



Central Controls



BMS Controls



Combining
to provide highly



High
Performance



High
Efficiency

COST UP TO 50%

Q-ton *Air to Water*

New-generation, energy-efficient CO₂ heat pump

- Sanitary hot water (65-90°C)
even in cold temperatures
- Natural refrigerant (CO₂)
- Up to x6 more efficient than a gas boiler
- Up to 50% less CO₂ than a gas boiler
- 3,000 to 100,000L/day configurations
- Easy-to-use touchscreen controller



Technologies **efficient** solutions



Environmentally
Responsible



Easy
Operation



Long-term
Reliability

CYPiN
air conditioning

Nicosia Office

138A, Limassol Ave.,
CY - 2015 Strovolos P.O. Box 28662,
CY - 2081, Nicosia, Cyprus
Tel: +357 22313715, Fax: +357 22499633
E-mail: cypinnic@cytanet.com.cy
Web: www.cypin.com

Limassol Office

4, Yiannou Kranidioti Ave.,
CY - 3110 P.O.Box 51596,
CY - 3506, Limassol, Cyprus
Tel: +357 25357250, Fax: +357 25357332
E-mail: cypinlim@cytanet.com.cy
Web: www.cypin.com

ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΡΙΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Ανανέωση συμφωνίας CYS-ETEK και για το 2019

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης και το ETEK ανανέωσαν τη συμφωνία τους για τη δωρεάν παροχή τριών ευρωπαϊκών προτύπων στα μέλη του ETEK. Δικαιούχοι είναι όλα τα μέλη του ETEK (φυσικά πρόσωπα) τα οποία έχουν σε ισχύ άδεια άσκησης επαγγέλματος για το 2019. Επίσης όσοι έχουν τακτοποιημένες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις και με βάση την επαγγελματική τους κατάσταση στο Μητρώο Μελών είναι άνεργοι, συνταξιούχοι ή κάτοικοι εξωτερικού.

Συνεπώς όσα μέλη του ETEK, που πληρούν τα παραπάνω κριτήρια, το επιθυμούν μπορούν να εγγραφούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του CYS: [https://www.cys.org.](https://www.cys.org.cy/index.php/el/etek-online)



[cy/index.php/el/etek-online](https://www.cys.org.cy/index.php/el/etek-online) (Όσοι έχουν ήδη εγγραφεί στην πλατφόρμα του CYS και έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος και για το 2019 δεν χρειάζεται να επαναλάβουν τη

διαδικασία εγγραφής στην πλατφόρμα).

Σημειώνεται ότι η τρέχουσα δυνατότητα ανάκτησης των τριών προτύπων, χωρίς κάποιο κόστος, ισχύει μέχρι και το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Επιπλέον η δυνατότητα εγγραφής στα συνδρομητικά σχήματα με προνόμια, έναντι πολύ χαμηλού ετήσιου τέλους, είναι εφικτή.

Για περισσότερες πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με: Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης στα τηλέφωνα 22411414 / 22411413 / 22411411 ή στο c.service@cys.org.cy και με το ETEK, στο τηλέφωνο 22 877644 ή στο cypus@etek.org.cy

Συνάντηση προέδρου του ETEK με τον Υφυπουργό Τουρισμού

Συνάντηση με τον υφυπουργό Τουρισμού, Σάββα Περδίο, είχε ο πρόεδρος του ETEK, Στέλιος Αχνιώτης, στις 16 Φεβρουαρίου 2019 στο γραφείο του υφυπουργού στη Λευκωσία.

Ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου συνεχάρη τον υφυπουργό για τον διορισμό του και, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι η μετεξέλιξη του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) σε Υφυπουργείο Τουρισμού ήταν πάγιο αίτημα και του ETEK, το οποίο εκφράστηκε από όλα τα βήματα, σε συναντήσεις με κρατικούς αξιωματούχους, σε κοινοβουλευτικές επιτροπές καθώς και σε ανακοινώσεις.

Ο Στέλιος Αχνιώτης σημείωσε κατά τη συνάντηση ότι το ETEK αναμένει ότι το Υφυπουργείο «θα συντονίσει τις τόσες διάσπαρτες αρμοδιότητες τμημάτων, υπηρεσιών, τοπικών αρχών και άλλων. Επίσης, την υλοποίηση μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τον τουρισμό, τη συνεχή παρακολούθησή της και την ετοιμότητα για την εκάστοτε προσαρμογή της, αναλόγως εξελίξεων που προκαλούνται τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό».

Στη συνάντηση συζητήθηκαν και θέματα διαχείρισης παραλιών. Μάλιστα για την προσωρινή άδεια που δόθηκε για χρήση της παραλίας σε μια περιβαλλοντικά ευαίσθητη περιοχή στον Ασπρόκρεμμο του Νέου Χωριού Πάφου, ο κ. Αχνιώτης τόνισε ότι παραβιάζονται οι όροι της και όσα επακολούθησαν αναδεικνύουν δύο κορυφαία ζητήματα που ταλανίζουν τον τόπο μας:

- (α) την πολυνομία, την πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων και το αλαλούμ στο θέμα της διαχείρισης των παραλιών, ενός εθνικού πλούτου,
- (β) τις τεράστιες αδυναμίες επιβολής όρων περιβαλλοντικής προστασίας.

Στη συνάντηση έγινε συζήτηση και για την τουριστική ανάπτυξη της Λευκωσίας.

Και με τον υπουργό Δικαιοσύνης

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, ο πρόεδρος του ETEK είχε συνάντηση με τον υπουργό Δικαιοσύνης, Ιωάνη Νικολάου. Στη συνάντηση συζητήθηκαν μεταξύ άλλων:

- Η προώθηση των Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (ΕΜΕΔ) στις κατασκευαστικές συμβάσεις
- Η μέθοδος προκήρυξης διαγωνισμού για το κτίριο των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λευκωσίας.

Επιπρόσθετα, έγινε ενημέρωση για το Κέντρο ΕΜΕΔ του ETEK.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 03/19

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

**Απαγορεύεται
η χρήση του
λογοτύπου ETEK
χωρίς έγκριση**

Αναφορικά με το θέμα της χρήσης του λογοτύπου του ETEK και καθώς ορισμένα περιστατικά έχουν υποπέσει στην αντίληψη του Τεχνικού Επιμελητηρίου και αφορούν τη χρήση του λογοτύπου από μέλη του, το ETEK θα ήθελε, σε συνέχεια και προηγούμενης Εγκυκλίου του που κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο του 2014 (Εγκύκλιος 04/14), να υπενθυμίσει ότι:

Το λογότυπο του Επιμελητηρίου αποτελεί ιδιοκτησία του για σκοπούς χρήσης στην επίσημη αλληλογραφία του ETEK, τις δημόσιες παρεμβάσεις του καθώς και με οποιοδήποτε άλλο τρόπο το Επιμελητήριο αποφασίζει.

Ως εκ τούτου, επισημαίνεται ότι το λογότυπο του ETEK δύναται να χρησιμοποιηθεί σε εκδηλώσεις ή πρωτοβουλίες στις οποίες συμμετέχει το Επιμελητήριο, ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, πάντοτε νοουμένου ότι θα δοθεί προηγουμένως σχετική γραπτή επίσημη άδεια προς τούτο από το ίδιο το Επιμελητήριο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η χρήση του λογοτύπου, που απεικονίζει την Πυρσεία, εγκρίθηκε από τη Διοικούσα Επιτροπή του ETEK στις 23 Ιουλίου 1998. Το έμβλημα του ETEK απεικονίζει παράσταση πυρσείας που βρίσκεται στο Μουσείο Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων ΟΤΕ στο Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

Καθιέρωση της τακτικής επιθεώρησης οικοδομών

Σε εξέλιξη βρίσκεται η επεξεργασία, από ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπρόσωπους του ΕΤΕΚ και του Υπουργείου Εσωτερικών, μιας νέας ρύθμισης για την καθιέρωση της τακτικής επιθεώρησης οικοδομών, ως ένα πρόσθετο εργαλείο για την αντιμετώπιση, μεταξύ άλλων, του φαινομένου των επικίνδυνων οικοδομών.

Τα πιο πάνω αναφέρονται σε επιστολή του Επιμελητηρίου προς την Ένωση Δήμων, τον περασμένο Ιανουάριο. Όπως σημειώνει το ΕΤΕΚ, «κατά τον χρόνο που υποβλήθηκε η συγκεκριμένη πρόταση, η οποία είναι η πρόταση που κατάθεσαν οι εκπρόσωποι του ΕΤΕΚ στην ομάδα εργασίας, για να ξεκινήσει η συζήτηση, το θέμα τύγχανε επεξεργασίας σε τεχνοκρατικό επίπεδο, χωρίς να έχουν οριστικοποιηθεί διάφορες παράμετροι της προτεινόμενης ρύθμισης. Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται πως η υπό αναφορά πρόταση έχει διαμορφωθεί αξιοποιώντας και στοιχεία από την άτυπη συζήτηση επί του θέματος μεταξύ ΕΤΕΚ και Δικτύου Δημοτικών Μηχανικών.

Στο πλαίσιο αυτό η επιστολή του ΕΤΕΚ ημερομηνίας 10.08.2018 προς το δίκτυο δημοτικών μηχανικών στόχευε σε μια άτυπη διαβούλευση αλλά και πρόσκληση για υποβολή σχολίων ή και εισηγήσεων από τους δημοτικούς μηχανικούς επί μιας συγκεκριμένης προσέγγισης σε ό,τι αφορά τη

ρύθμιση της τακτικής επιθεώρησης έτσι ώστε να εμπλουτιστεί η προς συζήτηση πρόταση».

Το Επιμελητήριο ενημέρωσε την Ένωση Δήμων ότι υπήρχαν διαφορές μεταξύ του ΕΤΕΚ και του υπουργείου σε ό,τι αφορά θεμελιώδη στοιχεία της προτεινόμενης ρύθμισης (είχε κοινοποιηθεί στην Ένωση), ενώ αρκετά ζητήματα είναι ακόμη υπό συζήτηση μεταξύ ΕΤΕΚ και υπουργείου και δεν υπάρχει ακόμη κατάληξη εάν θα επιχειρηθεί σύγκλιση των θέσεων, ή εάν θα καταγραφούν ως σημεία διαφωνίας, με παράθεση των διαφορετικών προσεγγίσεων επί των σημείων αυτών.

Το ΕΤΕΚ τονίζει εξάλλου πως «παρά τις αποτελεσματικότερες διατάξεις στον νόμο περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών, οι οποίες εισήχθησαν το 2016 σε σχέση με τις επικίνδυνες οικοδομές, δεν παρατηρήθηκε ουσιαστική βελτίωση σε ό,τι αφορά το θέμα. Εξ ου και η επαναφορά και τρέχουσα συζήτηση της πρότασης για ρύθμιση της τακτικής επιθεώρησης οικοδομών, η οποία το ΕΤΕΚ θεωρεί ότι είναι μια ρύθμιση με σοβαρές προεκτάσεις που χρήζει ολοκληρωμένης μελέτης. Αφετέρου σημειώνει πως συζητείται εκ νέου κάτι που ζήτησε και η κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, καθώς φαίνεται να απουσιάζουν εναλλακτικές προτάσεις για την επίλυση του εξίσου σοβαρού ζητήματος των επικίνδυνων οικοδομών.



Γραπτή δήλωση προέδρου ΕΤΕΚ για την κατάρρευση οικοδομής στη Λευκωσία

Εξ αφορμής της κατάρρευσης διώροφης παλιάς οικοδομής στο κέντρο της Λευκωσίας, το πρωί της 26ης Φεβρουαρίου 2019, το ΕΤΕΚ σημειώνει ότι εδώ και χρόνια έχει καταθέσει πρόταση για θεσμοθέτηση της τακτικής επιθεώρησης οικοδομών, έτσι ώστε να ελέγχονται έγκαιρα και να προλαμβάνονται καταστάσεις όπου οι οικοδομές θα καθίστανται επικίνδυνες.

Ένας σημαντικός αριθμός των κτιρίων στην Κύπρο έχει ανεγερθεί πριν την εφαρμογή του κυπριακού σεισμικού κώδικα και τη θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής επίβλεψης. Τούτο σε συνδυασμό με την έλλειψη της κουλτούρας συντήρησης των οικοδομών θα αυξάνει τις επικίνδυνες οικοδομές, και θα κάνει συχνότερη την απροειδοποίητη κατάρρευσή τους θέτοντας σε κίνδυνο περιουσίες και ανθρώπινες ζωές.

Τα υφιστάμενα νομοθετικά εργαλεία για τις επικίνδυνες οικοδομές είναι πυροσβεστικά και ανεπαρκή καθώς αφορούν το στάδιο στο οποίο η οικοδομή έχει ήδη καταστεί επικίνδυνη, σημείο όπου συχνά ο ιδιοκτήτης, απουσία αποτελεσματικών μέτρων επιβολής, δεν έχει κίνητρο για να λάβει μέτρα προς άρση της επικινδυνότητας. Η θεσμοθέτηση της τακτικής επιθεώρησης οικοδομών στοχεύει στην έγκαιρη διάγνωση και πρόληψη καταστάσεων πριν τα κτίρια καταστούν επικίνδυνα.

Είναι εξίσου σημαντικό να σημειωθεί ότι η νομοθεσία θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στις αρμόδιες τοπικές αρχές για άμεση επέμβαση και λήψη των απαραίτητων μέτρων, σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης δεν ανταποκρίνεται στη στοιχειώδη υποχρέωσή του για αποκατάσταση της οικοδομής του.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ Δωρεάν δημοσίευση αγγελιών εργασίας στη σελίδα ΕΤΕΚ

Το ΕΤΕΚ δημοσιεύει δωρεάν αγγελίες για πρόσληψη προσωπικού στην ιστοσελίδα του (θέσεις Εργοδότησης). Με σκοπό τη διευκόλυνση των εργοδοτών αλλά και των ενδιαφερόμενων αιτητών, το Επιμελητήριο δημιούργησε βάση (template) για το κείμενο της αγγελίας το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του (<https://www.etek.org.cy/site-article-2089-52-el.php>) και παρακαλούνται οι εργοδότες να στηρίζονται σε αυτό για την ετοιμασία του κειμένου της αγγελίας.

Το ΕΤΕΚ δεν είναι υποχρεωμένο να δημοσιεύσει μια αγγελία αν αυτή δεν συνάδει με το πρότυπο ή αν αυτή περιέχει ρατσιστικό ή σεξιστικό περιεχόμενο. Επίσης, αγγελίες μπορεί να μην δημοσιευθούν αν δεν σταλούν σε μορφή word ή σε μορφή που να είναι εύκολη τεχνικά η επεξεργασία και ανάρτηση του κειμένου.

ΤΟ ΕΤΕΚ ΗΤΑΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

Ημερίδα: Προστασία ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από κεραυνικά ρεύματα και κρουστικές υπερτάσεις

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η ημερίδα «Προστασία ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από κεραυνικά ρεύματα και κρουστικές υπερτάσεις σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα», που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών σε συνεργασία με το Mita Training Centre.

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στο Εκπαιδευτικό Κέντρο του ΕΤΕΚ και στη Λεμεσό σε κεντρικό ξενοδοχείο της πόλης και την παρακολούθησαν περίπου 200 εγγεγραμμένων στο Επιμελητήριο ηλεκτρολόγων μηχανικών.

Εισηγητές στην ημερίδα ήταν ο Αντώνης Σαλευρής, ηλεκτρονικός / ηλεκτρολόγος μηχανικός, μηχανικός αυτοματισμού Ινστιτούτου Πυρηνικών & Ραδιολογικών Επιστημών Εργαστηρίου Πυρηνικού Αντιδραστήρα ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», τεχνικός σύμβουλος ΕΛΟΤ/ΤΕ82, και ο Τάσος Κών-

στας, ηλεκτρολόγος μηχανικός, μηχανικός πωλήσεων συστημάτων ηλεκτρικής προστασίας, Raycar.

Κατά την ημερίδα επεξηγήθηκαν όλα τα πρότυπα που σχετίζονται με την προστασία του ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από κεραυνικά ρεύματα ή από κρουστικές υπερτάσεις και το πώς αυτά συνδέονται με τους κανονισμούς ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων της 17ης έκδοσης BS 7671/2015.

Οι εισηγητές τόνισαν την ανάγκη εκπόνησης ειδικής μελέτης σύμφωνα με τα πρότυπα, για την επιλογή, την προδιαγραφή και την εγκατάσταση μηχανισμών απαγωγών υπερτάσεων. Απώτερος σκοπός των αναφερθέντων κανονισμών και προτύπων είναι η διασφάλιση της προστασίας του ηλεκτρολογικού και του ηλεκτρονικού εξοπλισμού της εγκατάστασης από υπερτάσεις.



Τεχνική διάλεξη: Experiences with sustainable energy systems in local smart grids



Πραγματοποιήθηκε, την Πέμπτη 14 Μαρτίου 2019 στο Εκπαιδευτικό Κέντρο ΕΤΕΚ στη Λευκωσία, τεχνική διάλεξη με θέμα Experiences with sustainable energy systems in local smart grids.

Η διάλεξη διοργανώθηκε από κοινού από το ΕΤΕΚ, το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών και την πρεσβεία της Ολλανδίας στην Κύπρο. Τη διάλεξη χαιρέτισαν ο Στέλιος Αχνιώτης, πρόεδρος του ΕΤΕΚ, και η πρέσβειρα της Ολλανδίας, Nathalie Jaarsma.

Εισηγήτρια στη διάλεξη ήταν η καθηγήτρια Angèle Reinders, η οποία παρουσίασε τα συστατικά στοιχεία των έξυπνων μικροδικτύων (local smart grids) και πώς αυτά επενεργούν για την αποτελεσματική σύνδεση και λειτουργία διεσπαρμένων στοιχείων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας και τεχνολογιών αποθήκευσης έτσι ώστε να ικανοποιούν περιβαλλοντικές, ενεργειακές και ποιοτικές απαιτήσεις. Στη συνέχεια παρουσίασε τη λειτουργία τέτοιων πιλοτικών εφαρμογών στην Ολλανδία και ανέδειξε τις δυνατότητες, προοπτικές και προκλήσεις για εφαρμογή τέτοιων τεχνολογιών και στην Κύπρο, καταλήγοντας ότι η Κύπρος έχει πολύ ενθαρρυντικές προοπτικές για πολύ μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ.

Εισηγήσεις ΕΤΕΚ προς το Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Διευκρινιστική επιστολή προς το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε το ΕΤΕΚ, σε συνέχεια αιτήματός του από το καλοκαίρι του 2018, σχετικά με την παρουσία περιπτωσιακών μελετών εργατικών ατυχημάτων για σκοπούς ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μηχανικών και την εισήγηση του Επιμελητηρίου για συνεργασία του με το τμήμα για σκοπούς ανάλυσης και παρουσίασης περιπτωσιακών μελετών εργατικών ατυχημάτων.

Στη νέα του επιστολή το Επιμελητήριο σημειώνει ότι:

1. Σκοπός της εισήγησης αυτής είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μηχανικών, μελών του ΕΤΕΚ, για τις αιτίες και τις παραλείψεις που είχαν ως αποτέλεσμα να συμβούν εργατικά ατυχήματα ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη παρόμοιων ελλείψεων και λαθών στο μέλλον και κατ' ακολουθία παρόμοιων ατυχημάτων.
2. Η εισήγηση αφορά τη μελέτη και παρουσίαση εργατικών ατυχημάτων για τα οποία έχει ήδη ολοκληρωθεί η εκδίκαση της σχετικής ποινικής υπόθεσης εναντίον του εργοδότη ή/και άλλων εμπλεκόμενων προσώπων και έχει δημοσιοποιηθεί η σχετική απόφαση του δικαστηρίου.

Παρουσίαση περιπτωσιακών μελετών εργατικών ατυχημάτων για σκοπούς ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μηχανικών

3. Στην παρουσίαση της κάθε περίπτωσης δεν θα γίνεται αναφορά σε ονόματα εμπλεκόμενων νομικών ή/και φυσικών προσώπων καθώς και σε στοιχεία που αφορούν την ταυτότητα της κάθε περίπτωσης, όπως ο χώρος όπου συνέβη το κάθε ατύχημα. Επιπρόσθετα θα γίνει προσπάθεια αλλοίωσης κάποιων στοιχείων ώστε να μην είναι δυνατή η ταύτιση του κάθε περιστατικού με το πραγματικό ατύχημα που συνέβη.
4. Οι παρουσιάσεις των περιπτωσιακών μελετών θα δημοσιοποιηθούν μέσω ημερίδας που θα διοργανώσει το ΕΤΕΚ ή/και μέσω ενημερωτικών δελτίων του ΕΤΕΚ προς τα μέλη του.

Στη βάση των πιο πάνω, παράκληση του Επι-

μελητηρίου είναι να του κοινοποιείται για τις περιπτώσεις αυτές το μέρος της διερεύνησης που αναφέρεται στα γεγονότα και τις αιτίες που προκάλεσαν το κάθε ατύχημα ή/και να δοθεί η άδεια προφορικής επικοινωνίας με τον αρμόδιο επιθεωρητή που διερεύνησε το κάθε ατύχημα για συλλογή σχετικών πληροφοριών. Σε αντίθετη περίπτωση, που δεν είναι εφικτή η κοινοποίηση του ζητούμενου μέρους της διερεύνησης ή/και επικοινωνίας με τον αρμόδιο επιθεωρητή, θα χρησιμοποιηθούν τα παραδεκτά γεγονότα από αποφάσεις του δικαστηρίου που είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα leginet.



ΝΟΜΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΤΕΚ

Πλήρωση Θέσης Διευθυντή ΤΥΠ

Το ΕΤΕΚ παρενέβη προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) σχετικά με την απόφαση πλήρωσης της κενής μόνιμης θέσης Διευθυντή Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, από 15.11.2018, με την προαγωγή συγκεκριμένου υποψήφιου προσώπου το οποίο δεν είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Μελών του Επιμελητηρίου στον οικείο κλάδο.

Το ΕΤΕΚ ενημέρωσε την ΕΔΥ ότι η απόφαση αυτή δεν συνάδει με την υφιστάμενη περί ΕΤΕΚ Νομοθεσία (Ν. 224/90) και συγκεκριμένα με το Άρθρο 25 (1) το οποίο ρητά αναφέρει ότι κανένας δεν δικαιούται να ασκεί επάγγελμα σε οποιοδήποτε κλάδο μηχανικής επιστήμης, εκτός αν είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελών του ΕΤΕΚ στον εν λόγω κλάδο.

Το Επιμελητήριο τόνισε ότι «κατ' επανάληψη και με αριθμό επιστολών του προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας είχε ενημερώσει ότι η άσκηση των καθηκόντων των επιστημονικών θέσεων στο ΤΥΠ περιλαμβανομένης και της θέσης διευθυντή, όπως αυτά παρουσιάζονται στα οικεία Σχέδια Υπηρεσίας, συνιστούν άσκηση επαγγέλματος στη Μηχανική της Πληροφορικής και ως εκ τούτου η άσκηση του επαγγέλματος αυτού από πρόσωπα που δεν είναι εγγεγραμμένα στο

Μητρώο Μελών ΕΤΕΚ στον εν λόγω κλάδο, είναι παράνομη».

Το ΕΤΕΚ σημείωσε στην επιστολή του ότι «η ΕΔΥ παραγνώρισε επίσης την ακυρωτική απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Προσφυγή αρ. 1501/2012, ΕΤΕΚ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού ΤΥΠ. Με την απόφασή του το Ανώτατο Δικαστήριο έκανε δεκτές τις θέσεις του ΕΤΕΚ και ακύρωσε την απόφαση της ΕΔΥ για προαγωγή η οποία βασίστηκε σε παράνομο Σχέδιο Υπηρεσίας. Η ακυρωτική αυτή απόφαση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και με την απόφαση της Ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 172/2007, για προαγωγές προσωπικού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) στη θέση Μηχανικού Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών.

Δεδομένων όλων των πιο πάνω, το ΕΤΕΚ μέσω των νομικών του συμβούλων έχει προσβάλει την υπό αναφορά απόφασή σας στο Διοικητικό Δικαστήριο, όπως είχε προσβάλει και την απόφασή σας για τον διορισμό του ίδιου προσώπου στη θέση του Αναπληρωτή Διευθυντή ΤΥΠ. Όπως γνωρίζετε η σχετική διαδικασία της έφεσης αυτής ολοκληρώθηκε και εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου η σχετική απόφαση».

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

Παρέμβαση ΕΤΕΚ για Σχέδιο Υπηρεσίας Λειτουργού Οδικών Μεταφορών

Το Επιμελητήριο παρενέβη προς το Τμήμα Οδικών Μεταφορών (ΤΟΜ) για τις προδιαγραφές της προκήρυξης Σχεδίου Υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Οδικών Μεταφορών.

Σύμφωνα με το Σχέδιο οι λειτουργοί Οδικών Μεταφορών είτε ως κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στη Μηχανική Επιστήμη, είτε με την απαίτηση για κατοχή άλλου πτυχίου όπως είναι τα Οικονομικά ή άλλα συναφή πτυχία, τοποθετούνται στην ίδια συνδυασμένη κλίμακα Α8 - Α10 - Α11.

Επιπρόσθετα το ΕΤΕΚ σημειώνει ότι στο υπό αναφορά Τμήμα «υπάρχουν δύο διακριτοί τομείς, ο Τομέας της Ρύθμισης και ο Τεχνικός Τομέας. Οι λειτουργοί με προσόντα σε κλάδους της Μηχανικής Επιστήμης και με σχετική απαίτηση στο οικείο Σχέδιο Υπηρεσίας για εγγραφή στο ΕΤΕΚ (σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία), τοποθετούνται στον Τεχνικό Τομέα για άσκηση καθηκόντων που αφορούν τη μηχανική επιστήμη και οι λειτουργοί που κατέχουν πτυχίο στον κλάδο των Οικονομικών ή άλλα συναφή πτυχία (όπως αυτά καθορίζονται στο οικείο Σχέδιο Υπηρεσίας), στον Τομέα Ρύθμισης».

Το Επιμελητήριο ζήτησε από το ΤΟΜ να αναθεωρηθεί το σχέδιο υπηρεσίας, αφού δημιουργεί διάκριση και άνιση μεταχείριση για τους Μηχανικούς που υπηρετούν στο Τμήμα σε σχέση με άλλους μηχανικούς που υπηρετούν σε άλλα Τμήματα του Δημοσίου (όπως είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών) στη συνδυασμένη κλίμακα Α9 - Α11 - Α12. Επιπρόσθετα το υπό αναφορά Σχέδιο Υπηρεσίας φέρνει σε δυσχερή θέση τους Μηχανικούς που υπηρετούν στο ΤΟΜ κατά τη διεκδίκηση θέσεων προαγωγής σε άλλα κυβερνητικά τμήματα.

Δεδομένων όλων των πιο πάνω και σύμφωνα με την πάγια πολιτική που ακολουθείται στη Δημόσια Υπηρεσία για θέσεις που απαιτούν οι υποψήφιοι να κατέχουν προσόντα σε κλάδους της Μηχανικής Επιστήμης, όπως αυτοί καθορίζονται στο Άρθρο 2 της περί ΕΤΕΚ νομοθεσίας Ν. 224/90, και καθήκοντα που αφορούν άσκηση επαγγέλματος στη Μηχανική Επιστήμη, το ΕΤΕΚ τόνισε ότι «η συνδυασμένη κλίμακα στην οποία τοποθετούνται οι λειτουργοί ΤΟΜ οι οποίοι υπηρετούν στον Τεχνικό Τομέα του Τμήματος, θα πρέπει να είναι η Α9 - Α11 - Α12».

Άσκηση επαγγέλματος στην Εκτίμηση Γης

Το ΕΤΕΚ έχει προχωρήσει σε ετοιμασία νομοσχεδίου που εισάγει ρυθμίσεις για σκοπούς εγγραφής σε κλάδους του Επιμελητηρίου, περιλαμβανομένης της Εκτίμησης Γης, όπως είναι για παράδειγμα η δομημένη πρακτική άσκηση, η υποχρεωτική εκπαίδευση καθώς και η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων. Το νομοσχέδιο μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμη προωθηθεί προς ψήφιση, παρά τη συνεχή πίεση που ασκεί το ΕΤΕΚ προς τη Νομική Υπηρεσία για ολοκλήρωση της νομοτεχνικής του επεξεργασίας. Το Επιμελητήριο εκτιμά πως με τη θέσπιση ανάλογων κριτηρίων θα επέλθει και μεγαλύτερη αναγνώριση στην ιδιότητα του μέλους του ΕΤΕΚ στον εν λόγω κλάδο.

Το Επιμελητήριο θεωρεί ότι οποιοσδήποτε οργανισμός, όπως είναι τα τραπεζικά ιδρύματα, έχει δικαίωμα να απαιτεί οποιοδήποτε προσόν για σκοπούς εργασιών που αναθέτει ή/και για σκοπούς κάλυψης των ελάχιστων κριτηρίων μιας θέσης, ενώ το ίδιο το ΕΤΕΚ δεν δύναται να επιβάλει ως μόνο κριτήριο την εγγραφή στο Μητρώο Μελών του ή/και την κατοχή άδειας άσκησης επαγγέλματος στον αντίστοιχο κλάδο.

Τα τραπεζικά ιδρύματα και οργανισμοί της Κύπρου, για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος στην Εκτίμηση Γης, απαιτούν τη σχετική εγγραφή στο ΕΤΕΚ και την κατοχή της ετήσιας άδειας άσκησης επαγγέλματος, και όπου διαπιστώνεται ότι δεν εφαρμόζεται η περί ΕΤΕΚ νομοθεσία, το Επιμελητήριο παρεμβαίνει ανάλογα. Για τις περιπτώσεις όπου απαιτείται επιπρόσθετα η εγγραφή στο RICS, το Επιμελητήριο θεωρεί ότι αυτό γίνεται επειδή για σκοπούς εγγραφής μελών σε αυτόν το διεθνή οργανισμό υπάρχουν πρόσθετες απαιτήσεις για πιστοποίηση και εφαρμογή διεθνών εκτιμητικών προτύπων και εξωτερικού ελέγχου τους από τον οργανισμό αυτό, καθώς και αυστηροί κανόνες δεοντολογίας και ηθικής, καταγεγραμμένη συνεχής πρακτική άσκηση και εκπαίδευση.

Προειδοποίηση ΕΤΕΚ για κίνδυνο στον δρόμο Κυπερούντας προς Δύμες

Το ΕΤΕΚ ενημέρωσε την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού ότι πολιτικός μηχανικός και μέλος του Μητρώου Πραγματογνωμόνων του ΕΤΕΚ, κατά τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, διαπίστωσε σημαντικό θέμα δημόσιας ασφάλειας με αυξημένο κίνδυνο για την ανθρώπινη ζωή.

Η προειδοποίηση αφορά κατολίπωση στον δρόμο Κυπερούντας προς Δύμες και με ορατό κίνδυνο για κατάρρευση του πρανούς, η οποία θα συμπαρασύρει τον περιμετρικό τοίχο και μέρος του τεμαχίου της βιοτεχνίας, απειλώντας τις ζωές των ιδιοκτητών της, αλλά και των διερχόμενων από τον δρόμο.

Προβληματισμένοι οι CEOs στην Κύπρο για τις προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας

Αλλαγή σκηνικού για τους CEOs των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο καθώς, σύμφωνα με τα τοπικά αποτελέσματα της 22ης Ετήσιας Παγκόσμιας Έρευνας της PwC για τους CEOs, εμφανίζονται λιγότεροι αισιόδοξοι, σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, για τις προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας. Στο πλαίσιο της παγκόσμιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή 1.378 CEOs από 90 χώρες, η PwC Κύπρου διεξήγαγε για 8η συνεχόμενη χρονιά τοπική έρευνα, στην οποία συμμετείχαν 91 CEOs από τον επιχειρηματικό κόσμο.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, παρατηρείται άνοδος στον αριθμό των CEOs που θεωρούν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα σημειώσει ύφεση κατά τους επόμενους 12 μήνες, με ποσοστό 20% σε σχέση με 6% το 2018. Την ίδια ώρα, παρατηρείται μείωση στον αριθμό των CEOs που εμφανίζονται αισιόδοξοι ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα βελτιωθεί στο επόμενο διάστημα, με το ποσοστό αυτό να ανέρχεται στο 40%, σημειώνοντας μείωση από το 52% του 2018.

Η μειωμένη αισιοδοξία για την παγκόσμια οικονομία δεν φαίνεται όμως να επηρεάζει την άποψή τους για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρείας τους για τους επόμενους 12 μήνες. Συγκεκριμένα, το 83% των CEOs στην Κύπρο είναι αισιόδοξοι για την ανάπτυξη και κερδοφορία των εταιρειών τους. Το ποσοστό αυτό μπορεί να είναι ελαφρώς μειωμένο σε σύγκριση με το 2018 (85%) όμως και πάλι σκιαγραφεί μια θετική εικόνα για το μέλλον των επιχειρήσεων. Σημαντικό εύρημα της φετινής έρευνας είναι το γεγονός πως οι προβλέψεις των επιχειρηματικών ηγετών αποδεικνύονται αρκετά ακριβείς, καθώς φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της αλλαγής στα επίπεδα αισιοδοξίας ως προς τις προοπτικές αύξησης των εσόδων του οργανισμού τους κατά τον επόμενο χρόνο, με την πραγματική οικονομική ανάπτυξη όπως καθορίζεται μέσα από το ΑΕΠ.

Παράλληλα, σύμφωνα με την έρευνα, υπάρχει έντονη ανησυχία ανάμεσα στους CEOs στην Κύπρο για ένα ευρύ φάσμα πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών απειλών. Κυριαρχεί η γεωπολιτική αβεβαιότητα με 36%, το μέλλον της ευρωζώνης με 31% και η αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη με 29%. Σε επίπεδο επιχειρηματικών απειλών, οι CEOs ανησυχούν για τις κυβερνοαπειλές με 35%, τον ρυθμό μεταβολής της



τεχνολογίας με 32% και το ευμετάβλητο ενεργειακό κόστος με 25%. Η τεχνολογία πρωταγωνιστεί για ακόμη μια φορά, αφήνοντας το δικό της στίγμα. Σύμφωνα με την έρευνα, αναδεικνύεται η μεγάλη σημασία των δεδομένων (data) για τη λήψη αποφάσεων οι οποίες αφορούν

τη μακροπρόθεσμη επιτυχία και ευημερία των επιχειρήσεων. Εντοπίζονται ωστόσο κενά στην επάρκεια των δεδομένων που έχουν στη διάθεσή τους οι CEOs, κυρίως λόγω της έλλειψης κοινής χρήσης τους καθώς και της έλλειψης ταλέντου με αναλυτικές δεξιότητες. Επιπλέον, οι επιχειρηματικοί ηγέτες εκτιμούν ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα αλλάξει σημαντικά τον τρόπο

διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους τα επόμενα 5 έτη. Λίγες όμως επιχειρήσεις φαίνεται να έχουν δράσει σε αυτόν τον τομέα με μόνο 16% να δηλώνουν ότι έχουν αναλάβει πρωτοβουλία για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσίασε σε ειδική εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 5 Μαρτίου 2019, ο συνέταιρος Συμβουλευτικών Υπηρεσιών στην PwC Κύπρου κ. Φίλιππος Σώσιλος. Στη συζήτηση που ακολούθησε συμμετείχαν ο διευθύνων σύμβουλος της PwC Κύπρου κ. Ευγένιος Ευγενίου, ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Cyta κ. Ανδρέας Νεοκλέους, η διευθύνουσα σύμβουλος της Tototheo Maritime κ. Δέσποινα Παναγιώτου-Θεοδοσίου και ο εκτελεστικός διευθυντής του ομίλου C.A. Papaellinas κ. Χρήστος Παπαέλληνας. Τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα www.pwc.com.cy/ceosurvey.

Η PwC παρουσίασε τα ευρήματα της 8ης τοπικής έρευνας για τους CEOs

Έξι προτάσεις για το Γέρι

Φοιτητές και φοιτήτριες του τρίτου και του πέμπτου έτους του Προγράμματος Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας παρουσίασαν τις προτάσεις τους για την ανάπλαση του ιστορικού κέντρου στον Δήμο Γερίου, εγκαινιάζοντας με αυτό τον τρόπο Πρωτόκολλο Συνεργασίας ανάμεσα στις δύο πλευρές. «Με αυτό το Πρωτόκολλο επιδιώκουμε να αξιοποιήσουμε την ακαδημαϊκή γνώση και εμπειρία προς όφελος των δημοτών μας», υπέδειξε ο δήμαρχος Γερίου

Νεόφυτος Παπαλαζάρου, επισημαίνοντας πως «στο Γέρι πιστεύουμε ότι η γνώση είναι δικαίωμα όλων μας και είναι υποχρέωσή μας να την παρέχουμε απλόχερα. Οι φοιτητές και οι καθηγητές είναι κομμάτι της κοινωνίας». Ο κ. Παπαλαζάρου αναφέρθηκε με κολακευτικά σχόλια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και ιδιαίτερα για το Τμήμα Αρχιτεκτονικής του, ενώ κατέληξε τονίζοντας πως «πιστεύουμε στους νέους, θέλουμε νέους με αξίες και ιδανικά». Η επικεφαλής του Τμήματος Αρχιτεκτονικής

του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (ARC) Μαρκέλλα Μενοίκου εξήγησε πως η παρουσίαση έξι συνολικά προτάσεων έγινε με τη μορφή διαγωνισμού, ανάμεσα σε ισάριθμες ομάδες τριτοετών φοιτητών, με τις οποίες συνεργάστηκαν και ορισμένοι φοιτητές του πέμπτου έτους, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Άδωνη Κλεάνθους. Τόνισε επίσης το τεράστιο όφελος που αποκομίζουν οι φοιτητές μετέχοντας με τις προτάσεις τους σε «ζωντανό» αρχιτεκτονικό διαγωνισμό.

Ένα αειφόρο μέλλον για τη Λευκωσία

Η συνεργασία ανάμεσα σε φοιτητές και τους καθηγητές τους, του Τμήματος Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, και τους συναδέλφους τους του Delft University of Technology (TU Delft), στο πρωτοπόρο πρόγραμμα του στούντιο SWAT, είχε εντυπωσιακά αποτελέσματα, όπως ανακοινώθηκε στη διάρκεια εκδήλωσης στις εγκαταστάσεις του Architecture Research Centre (ARC) στη Λευκωσία.

Το στούντιο SWAT είναι ένα εντατικό εργαστήριο έρευνας και σχεδιασμού, διάρκειας δύο εβδομάδων, ανάμεσα στις δύο πλευρές, με στόχο να διερευνηθούν νέες κατευθύνσεις όσον αφορά τη λειτουργία των σύγχρονων πόλεων με την εφαρμογή μεθοδολογίας που «αγκαλιάζει» τη θεωρητική γνώση, την αριστεία της τεχνολογίας, την περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα και την κοινωνική επίπτωση σε περιοχές όπως ο παλιός τομέας της Λευκωσίας.

Ο Craig Martin, καθηγητής του TU Delft, παρουσίασε το πρόγραμμα του στούντιο SWAT για τη Λευκωσία, καθώς επίσης και προηγούμενες προτάσεις σε άλλες χώρες. «Τα εργαστήρια SWAT είναι η προκαταρκτική φάση του City-zen Roadshow που θα έρθει και θα παρουσιαστεί στη Λευκωσία μεταξύ 8-15 Μαΐου 2019. Το πρώτο μέρος αυτής της εκδήλωσης είναι ένα φοιτητικό πρόγραμμα γνωστό ως στούντιο SWAT. Σε αυτό οι φοιτητές γνωρίζουν τη συγκεκριμένη περιοχή της πόλης που τους ενδιαφέρει, τις προκλήσεις και τις δυνατότητές της. Οι φοιτητές των δύο πανεπιστημίων στοχεύουν στο να προτείνουν επεμβάσεις στην πόλη, οι οποίες θα συμβάλουν ώστε να γίνει ενεργειακά πιο αποδοτική, ενώ παράλληλα θα βοηθήσει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και της περιβαλλοντικής

Συνεργασία του στούντιο SWAT του Delft University of Technology (TU Delft) και του Τμήματος Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας

τους συνειδήσης», υπέδειξε ο καθηγητής.

Η επικεφαλής του Τμήματος Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας Μαρκέλλα Μενόικου παρουσίασε την ομάδα φοιτητών και νέων αρχιτεκτόνων που συμμετείχαν στο εργαστήριο SWAT, τονίζοντας τη μεγάλη σημασία αυτής της συνεργασίας. «Απόφοιτοι του τμήματος μαζί με ομάδα φοιτητών του 5ου και του 3ου έτους συνεργάστηκαν με μεταπτυχιακό φοιτητή του TU Delft για δύο βδομάδες και εκπόνησαν προτάσεις για τη Λευκωσία με τίτλο: Ένα αειφόρο μέλλον για τη Λευκωσία». Η ομάδα παρουσίασε τις προτάσεις της και ακολούθησε συζήτηση με το κοινό.

Ο καθηγητής Craig Martin παρουσίασε το πρόγραμμα City-zen Roadshow, του οποίου ηγείται, εξηγώντας πως πρόκειται για πρόγραμμα 22 εκατομμυρίων ευρώ, που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και που στοχεύει να φέρει κοντά διεθνώς αναγνωρισμένους ειδικούς στην αρχιτεκτονική, την τεχνολογία και το περιβάλλον με ντόπιους κατοίκους, εκπροσώπους δήμων και επιχειρήσεων, οι οποίοι θα διερευνήσουν νέες ιδέες για τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων των πόλεων. Το Roadshow μέχρι το τέλος του 2019 θα έχει επισκεφθεί 10 πόλεις ισάριθμων χωρών.

Με επιτυχία στέφθηκε το 2ο Cyprus Career Expo

Σημαντικό για την κυπριακή αγορά εργασίας χαρακτήρισαν ο υπουργός Παιδείας δρ Κώστας Χαμπιαούρης και η υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτα Αιμιλιανίδου το 2ο Cyprus Career Expo (CCE), που πραγματοποιήθηκε, με πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και της ιστοσελίδας εξεύρεσης εργασίας Ergodotisi.com, το Σαββατοκύριακο 2-3 Μαρτίου, στο Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία στη Λευκωσία.

Σε χαιρετισμό που απηύθυνε εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας ο δρ Χαμπιαούρης σημείωσε ότι η κυβέρνηση στηρίζει ένθερμα την προσπάθεια αυτή, «καθώς προάγει την ανάπτυξη της επαγγελματικής συνειδήσης των νέων του τόπου μας και συνεισφέρει στη μείωση της ανεργίας». Με τη σειρά της, σε ομιλία που απηύθυνε εκ μέρους της ο διευθυντής του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, κ. Αλέξανδρος Αλεξάνδρου, η κ. Αιμιλιανίδου, ανέφερε: «Η καινοτόμα αυτή ιδιωτική πρωτοβουλία θα συμβάλει, ουσιαστικά, στην αντιμετώπιση της ανεργίας, αφού θα αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο μεταξύ εργοδοτών που επιθυμούν να προσλάβουν προσωπικό και ατόμων που αναζητούν εργασία, διευρύνοντας τις δυνατότητες άμεσης ενημέρωσης και επικοινωνίας των ενδιαφερόμενων μερών».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ανταπόκριση του κοινού, σε μια περίοδο ραγδαίων αλλαγών και συνεχών προκλήσεων στον τομέα της αγοράς εργασίας, καταγράφηκε ιδιαίτερα θερμή, καθώς το διήμερο επισκέφτηκαν την έκθεση πέραν των 3.000 ατόμων, ενώ οι συμμετέχουσες εταιρείες και οργανισμοί ξεπεράσαν τις 80, αντικατοπτρίζοντας το μεγάλο ενδιαφέρον και από πλευράς των μεγαλύτερων εργοδοτών της Κύπρου.

Η έκθεση συνδιοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και την Ergodotisi.com, με τη στήριξη του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Κυπριακού Συνδέσμου Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και του EURES. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του CCE: www.cypriuscareerexpo.com.

Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Νοέμβριο του 2019 διεξάγει ειδική εκστρατεία για την ασφάλεια και υγεία στα εργοτάξια.

Σημειώνεται ότι ο κατασκευαστικός τομέας είναι τομέας υψηλού κινδύνου, με υψηλό Δείκτη Συχνότητας και υψηλό Δείκτη Σοβαρότητας Ατυχημάτων. Τα τελευταία δύο χρόνια παρατηρείται αύξηση της δραστηριότητας στον τομέα αυτό που συνοδεύεται με αύξηση του αριθμού και του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων.

Σκοπός της εκστρατείας είναι η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στα κατασκευαστικά έργα σε σχέση με την ανάγκη μείωσης των ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικίνδυνων συμβάντων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες στον τομέα αυτό.

Οι στόχοι της εκστρατείας είναι ο έλεγχος συμμόρφωσης των εμπλεκόμενων συντελεστών έργων (π.χ. εργολάβων, μηχανικών, υπεργολάβων, μελετητών) με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας και ειδικά των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015 και του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος) Διατάγματος του 2012 για την ασφαλή εκτέλεση εργασιών σε ύψος.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, morphanides@dli.mlsi.gov.cy ή/και στα τηλ. 22405660 / 22405615.

WE SET THE STANDARDS IN CYPRUS!

Ο CYS θέτει τον πήχη της Ποιότητας Ζωής ΨΗΛΑ, με Ευρωπαϊκά Πρότυπα



Περιβάλλον



Ασφάλεια

Καταναλωτών



Ποιότητα Ζωής



Προσβασιμότητα



Βιομηχανία



Γνώση



Γωνία Λεωφ. Λεμεσού & Κώστα Αναξαγόρα 30
3ος Όροφος, 2014 Λευκωσία
Τ.Θ. 16197, 2086 Λευκωσία
Τηλ: +357 22 411 411, Φαξ: +357 22 411 511
cystandards@cys.org.cy | www.cys.org.cy



Κυπριακός
Οργανισμός
Τυποποίησης

«Το Μυστικό Βιβλίο του Μπλε Κύκλου»

«Το Μυστικό Βιβλίο του Μπλε Κύκλου» είναι ένα εικονογραφημένο βιβλίο γνώσεων με θέμα το νερό, το οποίο δημιουργήθηκε από την επιστημονική ομάδα του Διεθνούς Ερευνητικού Κέντρου Νερού Νηρέας του Πανεπιστημίου Κύπρου και τους βραβευμένους δημιουργούς Αντώνη Παπαθεοδούλου (συγγραφέας) και Ίριδα Σαμαρτζή (εικονογράφος).

Το βιβλίο έχει βασικό στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των παιδιών μέσα από την ενημέρωση, τη γνώση και την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης, για την προστασία του νερού. Σε αυτόν τον βασικό άξονα δομείται και το περιεχόμενό του βιβλίου. Οι καθηγητές δρ Τομ Άτομος, δρ Σέλια Σερλκ, δρ Σκοτ Γουότερ, δρ Λάμπης Κρούσταλος, δρ Αντρέ Αντίβ και η στρατηγός Κλαίρη Κλιν, καλωσορίζουν τους αναγνώστες στην «Κοινωνία του Αέναου Μπλε Κύκλου», με απώτερο σκοπό να γίνουν και αυτοί μέλη της, δηλαδή υπερασπιστές, μελετητές, επιστήμονες και προστάτες της πιο σπουδαίας ουσίας του πλανήτη: του νερού. Πρόκειται για ένα βιβλίο γνώσεων το οποίο απευθύνεται σε παιδιά 6 ετών και άνω, καθώς και σε δασκάλους, καθηγητές και γονείς.

Συγκεκριμένα, μέσα από τα 8 «Μυστικά Κεφάλαια», το βιβλίο εξηγεί τι είναι το νερό, τη χημική δομή και τις ιδιότητές του, τον κύκλο του, τη χρήση του και τη σημασία του. Στη συνέχεια, παρουσιάζει το πρόβλημα της ανεπάρκειας των υδατικών πόρων στον πλανήτη, καθώς και τη

διαδρομή του νερού από τις πηγές υδροληψίας μέχρι και τις μονάδες επεξεργασίας προκειμένου να φτάσει στη βρύση καθαρό και να καταστεί πόσιμο για τους καταναλωτές. Έπειτα, το βιβλίο εστιάζει στη ρύπανση/μόλυνση του νερού που προκαλείται από ρύπους αναδυόμενου ενδιαφέροντος (δίνοντας έμφαση στα αντιβιοτικά φάρμακα), στη δημιουργία των αστικών λυμάτων, στη βιολογική επεξεργασία και στην επαναχρησιμοποίησή τους στη γεωργία και για εμπλουτισμό υδροφορέων και στις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η πρακτική της επαναχρησιμοποίησης, όπως για παράδειγμα η διάδοση των αντιβιοτικών και των ανθεκτικών στα αντιβιοτικά βακτήρια στο περιβάλλον. Οι επιστημονικές γνώσεις για τη ρύπανση και την απορρύπανση του νερού μεταφέρονται στον αναγνώστη με πολύ διασκεδαστικό τρόπο, μέσα από απλά μεν αλλά παράλληλα επιστημονικά τεκμηριωμένα κείμενα. Πρόκειται για ένα «διαδραστικό» βιβλίο, καθώς περιγράφονται σε αυτό διάφορα πειράματα που μπορεί ένα παιδί να εκτελέσει εύκολα στην κουζίνα του σπιτιού του ή στην τάξη, έτσι ώστε να μπορέσει καλύτερα να αντιληφθεί ορισμένες από τις ιδιότητες του νερού. Παρουσιάζονται επίσης πολλές ιδέες για το πώς ένα παιδί μαζί με συμμαθητές, φίλους, αδέρφια και γονείς, μπορεί να αναλάβει σημαντικές δράσεις για την προστασία του νερού. Τέλος, τα παιδιά καλούνται να μεταφέρουν όσα έχουν μάθει σε φίλους και συγγενείς έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ολόκληρη κοινωνία από ανθρώπους που έχουν μάθει πια όλα αυτά τα «μυστικά» και σπουδαία πράγματα για το νερό, και ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι να προστατεύουν το πολύτιμο αυτό αγαθό.

Το εκπαιδευτικό αυτό βιβλίο έχει δημιουργηθεί με πρωτοβουλία και υπό την εποπτεία της διευθύντριας του Νηρέα και αναπληρώτριας καθηγήτριας του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Κύπρου, δρος Δέσπω Φάττα-Κάσιнову, στο πλαίσιο της Δράσης COST ES1403 του Ευρωπαϊκού Δικτύου COST με την επωνυμία NEREUS, στην οποία ήταν πρόεδρος και συντονίστρια, καθώς και του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου ANSWER (H2020-MSCA-ITN-2015/675530) το οποίο συντονίζει. Για την έκδοση συνεργάστηκαν επίσης οι ερευνήτριες του Νηρέα, δρ Ειρήνη Μιχαήλ-Κορδάτου και δρ Λήδα Ιωάννου-Ττόφα και το μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Νηρέα δρ Κώστας Μιχαήλ.



ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΕΣ

- **Ανδρέας Λακκοτρύπης**, πολιτικός μηχανικός, σε σχέση με εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίου στον Άγιο Τύχωνα, στη Λεμεσό.
- **Σάββας Βραχίμης**, για διερεύνηση αιτιών πτώσης νεποζίτου νερού από οροφή πολυκατοικίας, στον δρόμο Δεκέλειας στη Λάρνακα. Για το θέμα αυτό το ΕΤΕΚ ενημέρωσε αμέσως την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, για να εξετάσει το ταχύτερο την υπόθεση και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία και ασφάλεια. Η διαπίστωση ήταν ότι στην εν λόγω οικοδομή

υπήρχε σοβαρή επικινδυνότητα και μεγάλη πιθανότητα επανάληψης του φαινομένου, θέτοντας σε κίνδυνο ένοικους/ιδιοκτήτες ή διερχόμενους πολίτες ή και την περιουσία αυτών.

- **Στέλιος Σωφρονίου**, πολιτικός μηχανικός, για καθιζήσεις, ρηγματώσεις, διαρροή βρόχινου νερού, έλεγχο στατικής επάρκειας, έλεγχο ποιότητας τελειωμάτων, κακοτεχνίες κ.ά. σε οικία στα Λατσαία.
- **Γιώργος Καράς**, πολιτικός μηχανικός, για διερεύνηση τυχόν παραλείψεων ή/και αμέλειας στο στάδιο μελέτης και επίβλεψης κατασκευής πάρκου σε σχέση με διαπίστωση της κατάστασης του εδάφους, στον Στρόβολο.

- **Λοΐζος Καραλοΐζου**, πολιτικός μηχανικός, για καθιζήση πισίνας και γύρω χώρου, καθιζήση διαπέδου χώρου στάθμευσης, μετατόπιση τοίχου αντιστήριξης και υγρασίες σε οικία στον Άγιο Αθανάσιο.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΕΙΣ

- **Χάρης Χριστοδούλου**, αρχιτέκτονας, στην επιτροπή για τα Κρατικά Βραβεία Αρχιτεκτονικής 2019.
- **Κώστας Αλλαγιώτης**, πολιτικός μηχανικός, για την ανέγερση αθλητικών εγκαταστάσεων/γηπέδου στον Κορμακίτη.
- **Βύρωνας Ιωάννου**, αρχιτέκτονας/πολεοδόμος, στο Πολεοδομικό Συμβούλιο.



ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ο όμιλος εταιρειών Cyfield διαθέτει δύο λατομεία, ένα στη Λευκωσία στην περιοχή **Μιτσερού**, και ένα στη Λεμεσό στην περιοχή **Παρεκκλησίας**.

Το λατομείο στο Μιτσερό ασχολείται με την εξόρυξη και επεξεργασία ασβεστόλιθου και το λατομείο στην Παρεκκλησιά ασχολείται με την εξόρυξη και επεξεργασία διαβάση.

Η Cyfield προμηθεύει υλικά οδοποιίας σε μεγάλη γκάμα πελατών σε όλη την Κύπρο.

Τα υλικά αυτά περιλαμβάνουν:

- Αδρανή για σκυρόδεμα
- Αδρανή για ασφαλτικά
- Αδρανή για επιχώσεις και επιχωματώσεις
- Ογκόλιθους για λιμενικά έργα

Η εταιρεία λειτουργεί σύμφωνα με το σύστημα ποιότητας ISO 9001: 2008 και όλα τα προϊόντα μας είναι πιστοποιημένα με CE.



ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΜΙΤΣΕΡΟΥ

Εφαρμογή Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας 2012-2020

Το ΕΤΕΚ ήταν και είναι δεσμευμένο στην προσπάθεια για βελτίωση της οδικής ασφάλειας στο επίπεδο που αξίζει στους πολίτες. Το Επιμελητήριο θεωρεί ότι η προσπάθεια θα πρέπει να είναι συλλογική, αλλά ο συντονιστής αυτής της προσπάθειας θα πρέπει να είναι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Τα πιο πάνω αναφέρονται σε επιστολή του ΕΤΕΚ προς την υπουργό Μεταφορών και πρόεδρο του Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας, όπου ζητεί να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες της ώστε να δρομολογηθούν δραστηριότητες. Προς τον σκοπό αυτό το ΕΤΕΚ εισηγείται:

- Άμεση και εις βάθος εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας 2012-2020. Τα επιμέρους μέτρα και ενέργειες καταγράφονται με σαφήνεια στο Στρατηγικό Σχέδιο.
- Προώθηση της ετοιμασίας του νέου Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας της περιόδου 2021-2030. Χωρίς τις απαραίτητες ενέργειες θα χαθούν ακόμη πέντε χρόνια με το ανάλογο ανθρώπινο και οικονομικό κόστος.
- Επαναδραστηριοποίηση και ενδυνάμωση της Μονάδας Οδικής Ασφάλειας με το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό. Χωρίς το απαραίτητο ανθρώπινο επιστημονικό κεφάλαιο ο συντονισμός δεκάδων υπηρεσιών, φορέων και δράσεων είναι αδύνατος, όπως αδύνατη είναι και η αποτελεσματική εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου και των δράσεών του.

Λειτουργία Μονάδας Οδικής Ασφάλειας Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Πρέπει να σημειωθεί ότι το ΕΤΕΚ διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στην ετοιμασία του πρώτου Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας στις αρχές της δεκαετίας του 2000 και ακόμα μέχρι σήμερα θεωρεί ότι η σωστή εφαρμογή του θα μπορούσε να συνεισφέρει σε σημαντικό βαθμό στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων. Η τραγική κατάσταση στα επίπεδα οδικής ασφάλειας σε συνδυασμό με την απαραίτητη πολιτική βούληση από πλευράς του υπουργείου, οδήγησαν το 2004 στη σύσταση της Μονάδας Υποστήριξης του Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας (γνωστότερης ως Μονάδας Οδικής Ασφάλειας) η οποία, έστω και με την ελάχιστη δυνατή στελέχωση, στήριξε την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας για την περίοδο 2005-2010. Τα πολύ θετικά αποτελέσματα δικαίωσαν τόσο το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς, αλλά και το ΕΤΕΚ που στήριξε τις τότε προσπάθειες της Μονάδας.

Όπως αναφέρει, επίσης, το Επιμελητήριο προς την υπουργό, «δυστυχώς και ανεξάρτητα από τους όποιους λόγους το προκάλεσαν, η αποξήλωση της Μονάδας και η ουσιαστική

της αδράνεια, μας έχουν οδηγήσει στη σημερινή τραγική εικόνα στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Διαπιστώνουμε στην ουσία ότι οι όποιες ενέργειες γίνονται στον τομέα της οδικής ασφάλειας είναι αποσπασματικές και ασυντόνιστες και αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην εγκατάλειψη της εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας 2012-2020 και ουσιαστικά στην αδρανοποίηση της Μονάδας Οδικής Ασφάλειας. Θεωρούμε ότι η λογική εξέλιξη των πραγμάτων μετά από δεκαπέντε χρόνια που ξεκίνησε η πρώτη πραγματική προσπάθεια, θα ήταν να τεθεί το ζήτημα της οδικής ασφάλειας σε επιστημονική βάση και να ξεκινήσει η σχετική προετοιμασία για την ετοιμασία του επόμενου Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας για την περίοδο 2021-2030.

Στόχος όλων μας θα πρέπει να είναι η τήρηση της δέσμευσης στον καθορισμένο στόχο για μείωση στο 50% των θανάτων από οδικές συγκρούσεις το 2020. Θεωρούμε ότι όλοι αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη για μείωση των οδικών ατυχημάτων στην Κύπρο, όπου το κόστος του ανθρώπινου πόνου και ειδικότερα των τραυματισμών και της απώλειας ανθρώπινων ζωών είναι τεράστιο για το μέγεθος της Κύπρου και δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα θεωρούμε ότι οι πόροι που διατίθενται σήμερα σε σχέση με το μέγεθος του προβλήματος και σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς στόχους είναι δυσανάλογα χαμηλοί και θα πρέπει να αναθεωρηθούν το συντομότερο».





ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΙ ΩΜΟΠΛΙΝΘΟΙ

(Compressed Earth Blocks)

Το οικονομικά και περιβαλλοντικά
αειφόρο δομικό υλικό

Γίγαντας Ανταίος Τουβλοποιείο Λτδ, 6, Pigis str., 2548, Dali, Nicosia, Cyprus
Τηλ: +357 99374349 / Fax: +357 22573356 / info: antaios@antaiosblocks.com
www.antaiosblocks.com / www.facebook.com/GigantasAntaiosTouvlopiiioLtd

Αρχιτεκτονικής Αγώνες και Εργοταξίου Διακρίσεις

Βρισκόμαστε στον 21ο αιώνα, όπου οι γυναίκες έχουν ήδη κατοχυρώσει θεσμικά τα δικαιώματά τους στην Ευρώπη και στον Δυτικό κόσμο: δικαίωμα στην ψήφο, δικαίωμα στην εκπαίδευση, δικαίωμα στην εργασία, δικαίωμα ανάμειξης στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα.

Τα ερωτήματα όμως στην κυπριακή κοινωνία παραμένουν: «Μπορούν οι γυναίκες να ασκούν το επάγγελμα του αρχιτέκτονα;» «Θα έπρεπε οι γυναίκες να απασχολούνται στον κατασκευαστικό τομέα;».

Ερωτήματα υπό μορφή σκέψης, άλλοτε κρυφά άλλοτε φανερά, σαν υπαινιγμός ή υπό μορφή επιθετικής συμπεριφοράς κατά την πρακτική άσκηση του επαγγέλματός μας και στην καθημερινότητά μας. Ερωτήματα από άνδρες και γυναίκες εξίσου, που δείχνουν ότι οι θεσμικές κατακτήσεις και η ισότητα δεν έχουν περάσει ακόμα στις διαπροσωπικές μας σχέσεις, δεν έχουν περάσει στον χώρο εργασίας μας αλλά ούτε και έχουν αλλάξει τη νοοτροπία των ανθρώπων.

Ο/η αρχιτέκτονας, de facto, έχει ρόλο ηγετικό, αφού καλείται να συντονίσει μια ομάδα από διαφορετικές ειδικότητες για την εφαρμογή της μελέτης του/της, και έχει την ευθύνη συντονισμού καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής μέχρι και την παράδοση του έργου. Καλείται να υπερασπιστεί την ποιότητα της μελέτης, να ικανοποιήσει τις προσδοκίες του εργοδότη - πελάτη, να μεσολαβήσει και να διαπραγματευτεί δίκαια τις απαιτήσεις που θα προκύψουν, τόσο όσον αφορά στις σχέσεις μεταξύ εργολάβου και εργοδότη όσο και μεταξύ των μηχανικών άλλων ειδικοτήτων και του εργοδότη.

Καλείται, δηλαδή, να πετύχει μια ισορροπημένη συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών ομάδων για να ολοκληρωθεί αποτελεσματικά το έργο, και η επιτυχία καθορίζεται:

- τόσο από τις ικανότητες και τα χαρακτηριστικά του ίδιου του αρχιτέκτονα,
- όσο και από τις ικανότητες, τη στάση και τη διάθεση των συνεργατών/μελών της κάθε ομάδας να ακολουθήσουν τον «ηγέτη» στην υλοποίηση του έργου.

Το στερεότυπο όμως του ηγέτη έχει φύλο ανδρικό, και ασυνείδητα περιορίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης των γυναικών αρχιτεκτόνων, επηρεάζει και διαμορφώνει την κοινωνική και εργασιακή μας κουλτούρα, γεγονός που αναγκάζει τις επαγγελματίες του κλάδου είτε να μιμηθούν και να υιοθετήσουν τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά της ανδρικής ηγεσίας, με αποτέλεσμα να χαρακτηριστούν «σκληρές» ή «ανδρογυναίκες», είτε να εγκαταλείψουν ή/και να περιοριστούν στο σχεδιαστικό κομμάτι της αρχιτεκτονικής δημιουργίας.

Ως αποτέλεσμα, η κοινωνία στερείται τη δυνατότητα αλλαγής και την υιοθέτηση μιας νέας προσέγγισης που θα χαρακτηρίζεται από «ευαισθησία στους ανθρώπους, ακεραιότητα, αυστηρότητα και τα-



πεινότητα» (απαραίτητα στοιχεία για επιτυχημένη ηγεσία, Δ. Μπουραντάς, 2005). Ο κοινωνικός ρόλος της αρχιτεκτονικής θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσα από μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση, που στη σημερινή πραγματικότητα ίσως να είναι πιο απαραίτητη από ποτέ. Εάν εντοπίσουμε και εκτιμήσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ανδρών και γυναικών και εάν εστιάσουμε στις ικανότητες του αρχιτέκτονα ανεξαρτήτως φύλου, ίσως:

- ενισχυθεί η αυτοπεποίθηση των γυναικών αρχιτεκτόνων από τη μια, και
- αναγνωριστεί και γίνει αποδεκτός, από την άλλη, ο ρόλος της αρχιτέκτονα στο εργοτάξιο από τους συνεργάτες και τα μέλη της ομάδας του έργου.

Τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας αναπτύσσονται σε μεγάλο βαθμό πριν το άτομο ξεκινήσει τον εργασιακό του βίο και κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων της καριέρας του, ενώ οι ικανότητες μπορούν να αναπτυχθούν ανεξαρτήτως ηλικίας, με βάση τις εμπειρίες αλλά και τη διάθεση του ατόμου να διδαχθεί από αυτές, ή ακόμα και από τις ευκαιρίες που θα του δοθούν για να τις αναπτύξει. Επομένως, εναπόκειται στη διορατικότητα της πολιτείας,

αλλά και της διεύθυνσης των μελετητικών γραφείων και των επιχειρήσεων, να δημιουργήσουν τις κατάλληλες υποδομές και τις συνθήκες εκείνες, που θα βοηθήσουν τις αρχιτέκτονες να εξελίξουν τις ικανότητές τους και να ενισχύσουν την αυτοπεποίθησή τους.

Αποτελέσματα ερευνών (McKinsey & Co, 2008) καταδεικνύουν ότι οι γυναίκες στην πλειοψηφία τους ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των υφιστάμενων τους και είναι διατεθειμένες να μοιραστούν εξουσίες και

αρμοδιότητες και είναι λιγότερο ανταγωνιστικές, ενώ προσπαθούν να παρακινήσουν τα μέλη της ομάδας τους ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους. Από την άλλη, οι άνδρες εστιάζουν κυρίως στο να ολοκληρώσουν τις εργασίες που έχουν αναλάβει οι ίδιοι και οι υφιστάμενοί τους, ενώ η συμπεριφορά τους επηρεάζεται σημαντικά από την εξουσία που τους παρέχει η θέση τους στην ιεραρχία.

Εάν αναλογιστούμε επίσης ότι οι καταναλωτικές αγορές, οι αποφάσεις αγοράς κατοικίας και εξοπλισμού σπιτιού παίρνονται στην πλειοψηφία τους από γυναίκες (οικονομικά στοιχεία, Παράρτημα 1, 2018) τα οφέλη της ίσης μεταχείρισης των δύο φύλων στον κατασκευαστικό κλάδο είναι τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά.

Εν κατακλείδι, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι ικανότητες ενός αρχιτέκτονα πρέπει να μπορούν να εκτιμηθούν μεμονωμένα, και για κάθε άτομο ξεχωριστά και ανεξάρτητα από το φύλο του, χωρίς τις στρεβλώσεις που επιφέρει η, συνειδητή ή ασυνείδητη, υιοθέτηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα δοθεί η ευκαιρία να αξιοποιηθούν τα πραγματικά talenta που μπορούν να προσφέρουν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στην πολιτεία γενικότερα.

*Παναγιώτα Πιερή,
Αρχιτέκτονας Μηχανικός*

*Στερεότυπα,
προκαταλήψεις και
πρακτικές διαχειρίσεις
για αξιοποίηση του
γυναικείου ανθρώπινου
δυναμικού στον
κατασκευαστικό κλάδο*

Νανοϊατρική: Εφαρμογές νανοτεχνολογίας στον τομέα της υγείας

Συχνά οι συζητήσεις περί νανοτεχνολογίας πηγάζουν από μυθιστορήματα επιστημονικής φαντασίας και ασχολούνται με ευφάνταστες μηχανές, μινιατούρες που μοιάζουν υποβρύχια με τανάλιες, βελόνες και άλλα εργαλεία. Ο κλάδος των νανοεπιστημών έχει περάσει από τη φαντασία στην πραγματικότητα με αμέτρητες εφαρμογές κυρίως στον τομέα των υλικών, όπως για παράδειγμα σε επιστρώματα, καλλυντικά, ηλεκτρονικά και φαρμακευτικά προϊόντα. Τα υλικά όμως αυτά έχουν απλή μορφή, σφαιρική ή κυλινδρική, και σε αντίθεση με τις φανταστικές νανομηχανές, ελάχιστα απ' αυτά μπορούν να δράσουν μέσω κάποιου εναύσματος ή εξωτερικής ενέργειας. Αυτός ο περιορισμός δεν έχει σταματήσει τους ερευνητές από το να αναπτύξουν απλά αλλά αποτελεσματικά νανοσωματίδια για ιατρικές εφαρμογές, όπως για απεικόνιση και καταπολέμηση καρκινικών όγκων, διαμόρφωση του ανοσοποιητικού συστήματος και γονιδιακή θεραπεία. Με τον όρο νανοτεχνολογία αναφερόμαστε σε συστήματα και υλικά με μέγεθος από ένα έως και 1000 νανόμετρα (δισεκατομμυριοστά του μέτρου). Η κλίμακα αυτή είναι εξαιρετικά χρήσιμη για βιοϊατρικές εφαρμογές, καθώς περιλαμβάνει μεγέθη μικρότερα από κύτταρα και βακτήρια και συγκρίσιμα με πρωτεΐνες και ιούς. Λόγω του μεγέθους τους, τα νανοσωματίδια δρουν με έναν ξεχωριστό τρόπο στο σώμα από τα συμβατικά φαρμακευτικά σκευάσματα, και συσσωρεύονται σε καρκινικούς όγκους σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι σε υγιείς ιστούς. Για παράδειγμα, η ταξόλη, ένα συμβατικό χημειοθεραπευτικό φυτικής προέλευσης, είναι αποτελεσματική εναντίον διάφορων όγκων, όμως έχει ανεπιθύμητες παρενέργειες. Το νανοφαρμακευτικό abraxane αποτελείται από ταξόλη προσκολλημένη σε μια σφαιρική πρωτεΐνη 130 νανομέτρων (αλβουμίνη): παραμένει στην κυκλοφορία του αίματος για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, έτσι είναι αποτελεσματικό σε χαμηλότερες δόσεις, με λιγότερες παρενέργειες. Εγκρίθηκε για χρήση στην Ευρώπη το 2008.



Η φερουμοξυτόλη (ferumoxylol) είναι ένα ακόμη πιο απλό νανοκατασκεύασμα: οξειδίο του σιδήρου με μέγεθος γύρω στα 20 νανόμετρα. Το 2009 εγκρίθηκε σαν ενδοφλέβιο συμπλήρωμα σιδήρου σε ασθενείς με αναιμία, αφού τα νανοσωματίδια παραμένουν στο συκώτι και απελευθερώνουν τον σίδηρό τους μέχρι να διαλυθούν. Εφόσον είναι φτιαγμένα από μαγνητικό υλικό, τα νανοσωματίδια μπορούν να απεικονιστούν μέσω μαγνητικής τομογραφίας (MRI), και σήμερα χρησιμοποιούνται για την απεικόνιση του καρκίνου του ήπατος και άλλων όγκων. Πιο πρόσφατα, το 2016, ερευνητές από το Πανεπιστήμιο Stanford παρατήρησαν ότι η φερουμοξυτόλη έχει ένα απρόσμενο αποτέλεσμα: προκαλεί ορισμένα κύτταρα του ανοσοποιητικού συστήματος να τρέπονται κατά των καρκινικών κυττάρων. Έτσι, ένα φαινομενικά απλό νανοσωματίδιο προσφέρει πολλές και πολύπλοκες εφαρμογές με σοβαρό βιολογικό αντίκτυπο.

Η πολυλειτουργικότητα είναι χαρακτηριστικό των βιοϊατρικών νανοσωματιδίων. Το μέγεθός τους προσφέρεται για συνδυασμούς υλικών που να επιτρέπουν πολλές εφαρμογές. Για παράδειγμα, ένας πυρήνας από χρυσό μπορεί να κάνει το νανοσωματίδιο να απορροφά φως σε συγκεκριμένα μήκη κύματος μετατρέποντάς το σε θερμότητα για φωτοθερμική θεραπεία. Μια επικάλυψη με οργανικά μόρια στον πυρήνα προσδίδει ένα χαρακτηριστικό οπτικό σήμα που μπορεί να ανιχνευθεί με φθορισμό ή σκέδαση Ράμαν για απεικόνιση μικροσκοπικών καρκινωμάτων. Ένα κέλυφος από γυαλί προστατεύει τον πυρήνα, και παράλληλα μπορεί να εμποτιστεί με ραδιενεργά ισότοπα για απεικόνιση με τομογραφία ποζιτρονίων (PET). Αντισώματα για έναν συγκεκριμένο μοριακό στόχο περιβάλλουν το εξωτερικό του νανοσωματιδίου και το κάνουν στοχευμένο. Μια τελική επικάλυψη με πολυαιθυλενογλυκόλη (PEG) αποκρύπτει το νανοσωματίδιο από το ανοσοποιητικό σύστημα, και του επιτρέπει να παραμείνει στην κυκλοφορία μέχρι να φτάσει τον στόχο του. Και όλα αυτά, σε ένα πακέτο μόλις 140 νανομέτρων!

Τα πολύπλοκα όμως νανοσωματίδια δεν είναι εύκολο να εγκριθούν για χορήγηση σε ασθενείς: τα πολλά τους μέρη μπορούν να έχουν απρόβλεπτες επιπτώσεις στο σώμα. Γι' αυτό, στο εργαστήριό μας (multiscale imaging and detection lab) χρησιμοποι-

ούμε αυτά τα νανοσωματίδια σε βιολογικά και συνθετικά μοντέλα για να απαντήσουμε βασικές ερωτήσεις της νανοϊατρικής, με έμφαση την απεικόνιση και τον χαρακτηρισμό καρκινικών όγκων.

Η παραγωγή σε εμπορική κλίμακα ακόμη και απλών νανοσωματιδίων με έναν μόνο συγκεκριμένο ρόλο είναι τεράστια πρόκληση. Τον Αύγουστο του 2018, ένα νέο νανοσωματίδιο, με όνομα patisiran, εγκρίθηκε στις ΗΠΑ για θεραπεία μιας σπάνιας γενετικής νευροπάθειας (hATTR). Πρόκειται για ένα μικρό τμήμα νουκλεϊκού οξέος (siRNA) με συγκεκριμένο κώδικα, μέσα σε σφαιρικό περίβλημα λιπιδίων. Το νανοσωματίδιο εισχωρεί στα κύτταρα και απελευθερώνει το siRNA, το οποίο αποτρέπει την παραγωγή της πρωτεΐνης που προκαλεί την ασθένεια. Αν και η θεραπεία με siRNA αποδείχτηκε πειραματικά το 1998, και έδωσε το 2006 το βραβείο Nobel στους ερευνητές που την ανακάλυψαν, το patisiran είναι το πρώτο φάρμακο που αντιμετωπίζει με επιτυχία μια γενετική πάθηση με αυτό τον τρόπο.

Η νανοϊατρική βρίσκεται ακόμη σε πρώιμη φάση, αλλά αποτελεί το καλύτερο εργαλείο για έξυπνη αντιμετώπιση παθήσεων. Για αποτελεσματική της ανάπτυξη επιβάλλεται η συνεργασία πολλών επιστημόνων από διαφορετικούς κλάδους, όπως ιατρική, χημεία και μηχανική. Η πιο αποτελεσματική προσέγγιση μέχρι σήμερα είναι η χρήση βιολογικών συστατικών για σύνθεση νανοσωματιδίων, όπως η αλβουμίνη στο abraxane, το siRNA στο patisiran, τα αντισώματα, και τα λιπίδια. Αυτό δεν πρέπει να αποτελεί έκπληξη: η βιολογία φτιάχνει νανομηχανές ήδη για δισεκατομμύρια χρόνια, πολύ πιο περίπλοκες από τα νανοσωματίδια που έχουμε φτιάξει μέχρι σήμερα. Νανομηχανές που περπατούν, που διαβάζουν και γράφουν κώδικα DNA, που δρουν όταν έχουν το κατάλληλο ερέθισμα. Νανομηχανές που έχουν πολύ περισσότερα εργαλεία από τις μινιατούρες των μυθιστορημάτων. Νανομηχανές που δουλεύουν μαζί, όλες για να φτιάξουν, να συντηρήσουν και να δώσουν ζωή σε όλα τα έμψυχα όντα.

*Δρ Χρυσάφης Ανδρέου - Λέκτορας
Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
και Μηχανικών Υπολογιστών
Ερευνητικό Κέντρο EMPHASIS
Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Διαχείριση χημικών προϊόντων - Μια δεκαετία αλλαγών!

Έχει περάσει ήδη μια δεκαετία από τότε που ο τρόπος διαχείρισης και ελέγχου των χημικών προϊόντων άλλαξε ριζικά. Νέες προσεγγίσεις υιοθετήθηκαν και επαναπροσδιορίστηκαν όλες οι καθ' ομολογία περίπλοκες ευρωπαϊκές διαδικασίες που ίσχυαν για περισσότερα από 50 χρόνια.



Οι νέες πρακτικές που πλέον εισήχθησαν με την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού REACH (Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1907/2006), ενός Κανονισμού που αντικατέστησε πέραν των 60 Ευρωπαϊκών Οδηγιών που αποτελούσαν την παλαιότερη νομοθεσία, βασίζονται στην αρχή του «παραγωγός πληρώνει» κατά αντιστοιχία με το «ο ρυπαίνων πληρώνει» της νομοθεσίας για τα απόβλητα. Με τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις του Κανονισμού REACH προβλέπεται μεταφορά της υποχρέωσης για αναγνώριση των κινδύνων από τα χημικά προϊόντα σε αυτόν που έχει την ευθύνη της παραγωγής ή διάθεσής τους στην αγορά. Αυτή η νέα προσέγγιση είχε ως στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών αναγνώρισης του κινδύνου από τις πέραν των 100.000 χημικές ουσίες που κυκλοφορούν στην ευρωπαϊκή αγορά και κατά συνέπεια την καλύτερη προστασία του εργαζόμενου, του καταναλωτή και του περιβάλλοντος από επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Το 2018 και μετά από πάροδο δέκα ετών από την έναρξη της ισχύος του, ο Κανονισμός REACH αξιολογήθηκε για να εντοπισθούν οι αδυναμίες και τα τυχόν προβλήματα στην εφαρμογή του. Από την αξιολόγηση αυτή προέκυψε ότι δεν υπάρχει ανάγκη τροποποίησης του κυρίως κειμένου του Κανονισμού, εντοπίστηκαν όμως 16 κύρια σημεία που χρήζουν βελτίωσης και για τα οποία απαιτούνται συγκεκριμένες δράσεις από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA) και τη βιομηχανία. Τα κυριότερα θέματα που κρίθηκε ότι χρήζουν άμεσης δράσης είναι τα ακόλουθα:

(α) Έχουν εντοπισθεί αρκετά κενά στους φακέλους καταχώρισης των χημικών ουσιών και απουσία μελετών που να εντοπίζουν ειδικούς κινδύνους από την κυκλοφορία τους στην αγορά. Κρίθηκε αναγκαίο να τροχοδρομηθεί διαδικασία για γρήγορη επικαιροποίηση των φακέλων και για να υποδειχθεί στους καταχωρίζοντες η σχε-

τική υποχρέωσή τους. Σημειώνεται ότι γύρω στις 150 κυπριακές εταιρείες έχουν υποβάλει φακέλους καταχώρισης που πιθανώς μετά από αξιολόγηση να διαπιστωθεί ότι χρειάζονται επικαιροποίηση.

(β) Η διαθεσιμότητα και η ποιότητα των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας (ΔΔΑ). Τα ΔΔΑ αποτελούν ίσως το κυριότερο εργαλείο μεταφοράς πληροφοριών προς τον χρήστη για την επικινδυνότητα των χρησιμοποιούμενων χημικών προϊόντων. Σε παλιότερες ευρωπαϊκές εκστρατείες εντοπίστηκαν σημαντικά κενά στη δομή και το περιεχόμενό τους και ειδικότερα διαπιστώθηκε ότι η νέα μορφή των Εκτεταμένων Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας (εΔΔΑ) προκαλεί αρκετά προβλήματα στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις που τα βρίσκουν υπερβολικά τεχνικά και δύσκολα στη χρήση.

(γ) Διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσκολίες στον εντοπισμό των Ουσιών Μεγάλης Ανησυχίας (SVHC) στην αλυσίδα εφοδιασμού. Θεωρείται ότι θα πρέπει να αυξηθούν οι υπάρχουσες πληροφορίες για SVHC σε υλικά και προϊόντα, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανακύκλωση και να βελτιωθεί η αξιοποίηση δευτερογενών πρώτων υλών. Στην προσπάθεια αυτή θα συνεισφέρει σημαντικά ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων με τη δημιουργία ειδικής Βάσης Δεδομένων με πληροφορίες για τα SVHC σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων.

(δ) Η αδειοδότηση χημικής ουσίας αποτελεί διαδικασία που έχει εισαχθεί από τον Κανονισμό REACH και προβλέπει την παραχώρηση άδειας για χρήση πολύ επικίνδυνης χημικής ουσίας όταν κάποιος χρήστης αποδείξει ότι τα οφέλη της χρήσης είναι περισσότερα από τις βλαπτικές συνέπειες. Στην εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης φάνηκε ότι υπάρχουν προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν για να μην επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας αλλά παράλληλα να περιορίζουν και τις βλαπτικές επιδράσεις των αδειοδοτημένων χημικών ουσιών στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

(ε) Η εισαγωγή νέων περιορισμών στη χρήση χημικών ουσιών είναι περίπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία. Απαιτείται βελτίωση της διαδικασίας για τροποποίηση ισχυόντων περιορισμών, για επιβολή αναγκαίων νέων περιορισμών και για ενίσχυση της συμμετοχής των κρατών μελών

στην προσπάθεια αυτή.

(στ) Χρρίζει βελτίωσης ο τρόπος που εφαρμόζεται και ελέγχεται η εφαρμογή της νομοθεσίας. Σε πρώτη φάση κρίθηκε αναγκαίο να διευκρινιστεί και να αναβαθμιστεί ο ρόλος των εποπτικών και ειδικά των τελωνειακών αρχών στην εφαρμογή του REACH, καθώς και η προώθηση συγκρίσιμων παραμέτρων για τον έλεγχο της εφαρμογής σε όλα τα κράτη μέλη. Έχει διαπιστωθεί ότι το κόστος για συμμόρφωση με τον Κανονισμό REACH είναι υψηλό και πολλές φορές υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός από εισαγωγές μη συμμορφούμενων προϊόντων από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την εμπλοκή των τελωνείων στους ελέγχους αυτούς αναμένεται ότι θα βελτιωθεί σημαντικά η εικόνα της αγοράς αφού ακατάλληλα προϊόντα θα ελέγχονται και θα αποσύρονται πριν τη διάθεσή τους στην αγορά.

(ζ) Θα πρέπει να υπάρξει περισσότερη σύγκλιση της νομοθεσίας για χημικές ουσίες με τη νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην εργασία και ειδικότερα της νομοθεσίας που ρυθμίζει τις χημικές ουσίες στον χώρο εργασίας. Διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν προβλήματα στις διαδικασίες και τον τρόπο καθορισμού των ορίων έκθεσης σε επικίνδυνες χημικές ουσίες.

(η) Διαπιστώθηκε ότι οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) έχουν πληγεί περισσότερο από την εφαρμογή των νέων προνοιών της νομοθεσίας. Χρειάζονται δράσεις για καλύτερη στήριξή τους αφού οι ΜΜΕ εξακολουθούν να είναι περισσότερο ευάλωτες στις επιπτώσεις του REACH απ' ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις. Απαιτούνται δράσεις για παροχή περισσότερης και απλοποιημένης Καθοδήγησης.

Όλα τα απορρέοντα της μελέτης αξιολογούνται και συζητούνται σε όλα τα επίπεδα από τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων. Στόχος είναι να βελτιωθούν οι διαδικασίες, να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις και να επιτευχθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό οι στόχοι της νομοθεσίας που δεν είναι άλλοι από την καλύτερη προστασία του εργαζόμενου, του καταναλωτή, του κοινού και του περιβάλλοντος από τις επικίνδυνες χημικές ουσίες.

*Δρ Τασούλα Κυπριανίδου-Λεοντίδου
Ανώτερη Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας*

GASOMETERS VIENNA

Ένα άριστο παράδειγμα αποκατάστασης
βιομηχανικών κτιρίων

Το 1892 ανακοινώθηκε ένας διεθνής διαγωνισμός για τα νέα εργοστάσια αερίου (ντεπόζιτα για την προμήθεια υγραερίου) στη Βιέννη. Τον διαγωνισμό κέρδισε ένας μηχανικός από το Βερολίνο, ο Schimming.



Η κατασκευή ξεκίνησε στις 27 Οκτώβρη 1896 και ολοκληρώθηκε στις 17 Ιουλίου 1899. Όταν κτίστηκαν αποτελούσαν τα μεγαλύτερα Gasometers της Ευρώπης. Παρέμειναν σε χρήση για 70 περίπου χρόνια, μέχρι που η Βιέννη αλλάζει την παροχή του υγραερίου σε φυσικό αέριο, τη δεκαετία του '70, οπότε και τα αεριοφυλάκια καθίστανται άχρηστα και κατά συνέπεια ο τεχνικός εξοπλισμός τους αποσυναρμολογείται.

Η αρχιτεκτονική τους αποτελεί παράδειγμα, αφού το 1981 είχαν ανακηρυχθεί από το Υπουργείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς της χώρας σημαντικά δείγματα βιομηχανικής

αρχιτεκτονικής. Κάθε αεριοφυλάκιο είναι κατασκευασμένο από τούβλινη τοιχοποιία με εξωτερική διάμετρο 64,9 m και εσωτερική 62,8 m. Οι τοίχοι είναι πάχους 5,4 m στη βάση και το πάχος τους μειώνεται σταδιακά μέχρι το 1,65 m στην κορυφή. Είχαν 70 περίπου μέτρα ύψος, ικανότητα αποθήκευσης 90.000 κυβικών μέτρων, ενώ η στέγη τους ήταν θολωτή, από ξύλο επενδυμένο με ψευδάργυρο και ο σκελετός της ήταν μεταλλικός.

Το τεράστιο μέγεθός τους, σε συνδυασμό με την τοποθεσία τους, παρουσίασε μια ει-

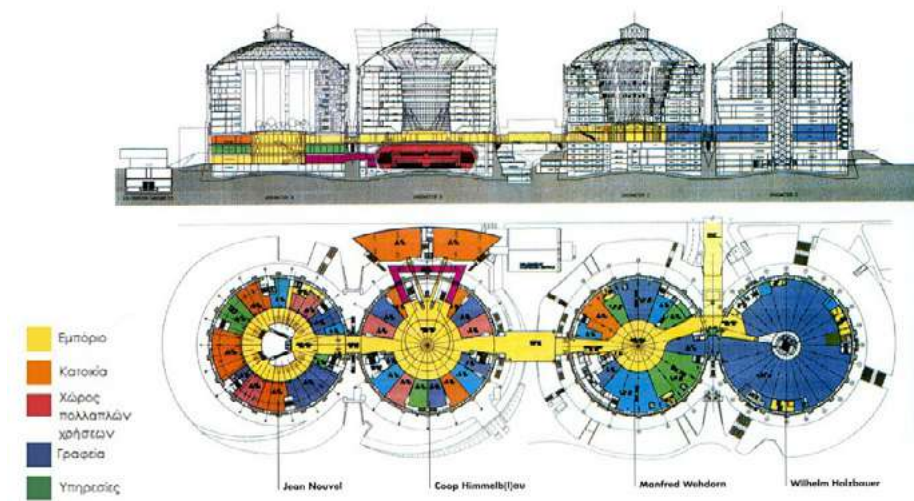
δική ευκαιρία για την ανάπτυξη του αστικού ιστού της Βιέννης. Το 1995 αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν τα αεριοφυλάκια για οικιστικούς σκοπούς, και έτσι ανατέθηκε σε τέσσερις διάσημους αρχιτέκτονες να υποβάλουν τις προτάσεις τους για την επανάχρηση του μνημείου. Έτσι οι Jean Nouvel, Manfred Wehdorn, Wilhelm Holzbauer και Coop Himmelb(l)au, ανέλαβαν να μετατρέψουν τα τέσσερα αεριοφυλάκια σε έναν αστικό οικισμό, με την ονομασία «Gasometer City». Παράλληλα έπρεπε να διατηρηθεί το κέλυφός τους, επειδή τα κτίρια αυτά χαρακτηρίζαν ολόκληρη τη Βιέννη, αφού αποτελούν ένα εξαιρετικό παράδειγμα της βιομηχανικής κληρονομιάς της πόλης.

Οι εργασίες ξεκίνησαν το 1999 και ολοκληρώθηκαν το 2001, ενώ το συνολικό έργο στοίχισε 174,4 εκατομμύρια ευρώ. Ο χώρος μετατράπηκε σε έναν οικισμό ο οποίος αποτελείται από 615 διαμερίσματα, μία φοιτητική εστία 230 ατόμων, 11000 τ.μ. γραφείων, πάνω από 70 καταστήματα, εστιατόρια και μπαρ, ένα σινεμά 12 αιθουσών, μία αίθουσα →

*Το 1981 είχαν
ανακηρυχθεί από το
Υπουργείο Πολιτιστικής
Κληρονομιάς της
Αυστρίας σημαντικά
δείγματα βιομηχανικής
αρχιτεκτονικής*



Το Gasometers στην αρχική τους μορφή.



Τομές των τεσσάρων αεριοφυλακίων, με κίτρινο διακρίνεται το συνεχές εμπορικό κέντρο.



Gasometer A, άποψη από το εσωτερικό του, όπου διακρίνονται οι γυαλιστερές επιφάνειές του και το "παιχνίδι" με το φως.

εκδηλώσεων χωρητικότητας 3500 ατόμων, ένα κέντρο περιθάλψης, το Εθνικό Αρχείο της Βιέννης και αρκετούς υπόγειους χώρους στάθμευσης. Στεγάζει μόνιμα περίπου 1500 άτομα, ενώ δέχεται καθημερινά 15000 επισκέπτες.

Στον κάθε αρχιτέκτονα ανατέθηκε και από ένα αεριοφυλάκιο και ο καθένας ακολούθησε τη δική του ανεξάρτητη σχεδιαστική πορεία, με μία μόνο κοινή παράμετρο, το ότι κάθε αεριοφυλάκιο θα χωριζόταν σε τρεις ζώνες: μία ζώνη για διαβίωση (διαμερίσματα στην κορυφή), μία ζώνη εργασίας (γραφεία στους μεσαίους ορόφους) και μία ζώνη ψυχαγωγίας και εμπορίου (εμπορικά κέντρα στο ισόγειο). Η ανάμειξη των χρήσεων ήταν για να διατηρείται ζωντανή η περιοχή 24 ώρες το 24ωρο.

Η μετατροπή για την επανάχρηση του Gasometer A σχεδιάστηκε από τον αρχιτέ-

κτονα Jean Nouvel. Ο Nouvel δημιούργησε μια μεγάλη εσωτερική πλατεία με το φως από τη διαφανή στέγη να παίζει με τις διαθλάσεις και τις αντανάκλασεις στις επιφάνειες των παλαιών και των νέων κτισμάτων. Δημιούργησε εννέα δωδεκάωροφους πύργους κατοικίας, τους οποίους «κόλλησε» στον κυκλικό τούβλινο περιμετρικό τοίχο του αεριοφυλακίου. Οι πύργοι χωρίζονται από κενά τεσσάρων μέτρων τα οποία επιτρέπουν στο εξωτερικό φως να πλημμυρίσει το εσωτερικό, μέσα από τα παράθυρα που είναι μέρος του αρχικού τούβλινου κελύφους. Το φως αντανάκλαται ξανά και ξανά από τις γυαλιστερές επιφάνειες των εσωτερικών τοιχωμάτων των πύργων, γεγονός που οδηγεί ορισμένους να ονομάσουν το αεριοφυλάκιο του Nouvel "Παλάτι του Φωτός".

Το Gasometer B είναι έργο των Wolf D. Prix

και Helmut Swiczinsky (Coop Himmelb(l)au). Η πρόταση των Coop Himmelb(l)au για το Gasometer B, προσθέτει τρεις ενδιαφέρουσες έννοιες στην αρχιτεκτονική αντιμετώπιση των αεριοφυλακίων: Ο κύλινδρος μέσα στο αεριοφυλάκιο, η εντυπωσιακή προσθήκη της «ασπίδας» στο εξωτερικό μέρος του αεριοφυλακίου και η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων που βρίσκεται στη βάση. Ο Prix και ο Swiczinsky διέταξαν τους χώρους σε δακτυλίδια τεσσάρων και πέντε ορόφων με θέα στην ήσυχη εσωτερική αυλή κάτω από την οποία συνεχίζεται το εμπορικό κέντρο από το Gasometer A. Στο χαμηλότερο επίπεδο χωροθετήθηκε ένας χώρος εκδηλώσεων.

Εντυπωσιακή κίνηση των αρχιτεκτόνων ήταν και η προσθήκη ενός δεύτερου κτιρίου στην εξωτερική πλευρά του αεριοφυλακίου σε γωνία αντίθετη από την εξωτερική επιφάνειά του. Χρησιμοποιείται κυρίως ως φοιτητική εστία, είναι κατασκευασμένο από ατσάλι και γυαλί και είναι γνωστό ως «Ασπίδα». Αξίζει να σημειωθεί ότι λόγω της εντυπωσιακά διαφορετικής αρχιτεκτονικής της, η «Ασπίδα» είναι ένα στοιχείο που έχει κερδίσει θετικά σχόλια αλλά και έντονη κριτική. Το Gasometer C είναι δημιουργία του Manfred Wehdorn. Εκεί ο Wehdorn επέλεξε να διατηρήσει όσο ήταν δυνατό την αρχική αίσθηση του αεριοφυλακίου. Έτσι, αφήνοντας το εξωτερικό τούβλο άθικτο, έχτισε έξι πύργους κατοικίας κολλημένους πάνω στα παλιά τείχη σχηματίζοντας μία εσωτερική δομή δακτυλίων. Αυτό οδήγησε σε μια σειρά από ενδιαφέρουσες κατόψεις για τα διαμερίσματα, τα οποία διαμορφώνονται ακτινωτά, ώστε να μεγιστοποιηθεί η χρήση του διαθέσιμου χώρου. Ο κωνικός πύργος που δημιουργεί η προαναφερθείσα χωροθέτηση των διαμερισμάτων επιτρέπει τον ηλιασμό από τη διαφανή στέγη προς το εσωτερικό, και τη φύτευση των δωματίων από το ψηλότερο, μέχρι και την εσωτερική αυλή. Αυτή η σχεδιαστική κίνηση καθιστά αυτό το αεριοφυλάκιο το πιο φιλικό προς το περιβάλλον από τα άλλα τρία. Το Gasometer C περιλαμβάνει επίσης τρία επίπεδα χώρων γραφείων κάτω από τα επίπεδα των διαμερισμάτων ενώ στο ισόγειο συνεχίζεται το εμπορικό κέντρο από τα Gasometers A & B. Τέλος, το Gasometer D σχεδιάστηκε από τον Wilhelm Holzbauer έργο του οποίου είναι και το Tech Gate της Βιέννης, το πιο σύγχρονο ερευνητικό κέντρο της πόλης. Αντί να υιοθετήσει μια έκδοση του μοντέλου της →



Εναέρια άποψη του συγκροτήματος.



Το Gasometer B εξωτερικά και η σχέση του με την "Ασπίδα".



Άποψη της εσωτερικής αυλής του Gasometer D.

εσωστρέφειας που ακολουθήθηκε στα άλλα αεριοφυλάκια, το σχέδιο του Holzbauer προβλέπει μια διάταξη σε σχήμα ενός τρι-άκτινου αστεριού, με τις ακτίνες να αποτελούν οι τρεις πύργοι κατοικίας που συνδέονται στο κέντρο, σε έναν κεντρικό πύργο ο οποίος φιλοξενεί το κλιμακοστάσιο και τους ανελκυστήρες. Στο ισόγειο, στα κενά διαστήματα μεταξύ των πύργων κατοικίας, δημιουργούνται τρεις εσωτερικές στεγασμένες αυλές. Αυτά τα ανοίγματα επιτρέπουν στους κατοίκους των διαμερισμάτων να βλέπουν το περιβάλλον τοπίο της πόλης μέσα από τα παράθυρα του πρωτότυπου τούβλινου κελύφους. Το υπόγειο επίπεδο του Gasometer D περιλαμβάνει υπόγειο πάρκινγκ, πάνω από το οποίο βρίσκεται το Εθνικό Αρχείο της Βιέννης. Και σ' αυτό το αεριοφυλάκιο, όπως και στα άλλα τρία, το εμπορικό κέντρο συνεχίζεται στον χώρο του ισογείου.

Ενδιαφέρον έχει και η τοποθέτηση των Wolf D. Prix και Helmut Swiczinsky στο θέμα: «Το έργο δεν είναι ένα από τα πιο αξιολογικά έργα στη Βιέννη, λόγω του όγκου του, αλλά κυρίως γιατί το έργο βασίζεται σε τρία θέματα που χαρακτηρίζουν την αρχιτεκτονική και το αστικό τοπίο της Βιέννης: την κατοικία, τη μνημειακή προστασία και τη συζήτηση για το ιστορικό κέντρο από την άποψη του πολεοδομικού σχεδιασμού».

Πρόκειται για μια αστική «γειτονιά», που αντί να αναπτύσσεται οριζόντια, αναπτύσσεται κάθετα και περικλείεται από τους βαρείς τούβλινους τοίχους των άλλοτε δεξαμενών υγραερίου. Αυτό και μόνο διαφοροποιεί το έργο από οποιαδήποτε άλλη αστική επέμβαση. Μέσα σ' αυτό το περίβλημα έχουν χωροθετηθεί όλες οι αναγκαίες λειτουργίες μιας γειτονιάς, όπως κατοικία, χώροι πρασίνου, εμπόριο, αναψυχή, εργασία, σχολείο, παιδικός σταθμός, μικρό ιατρικό κέντρο κ.λπ. Το συγκρότημα «Gasometer City» έχει αναπτύξει μια νέα γειτονιά, σε συνύπαρξη με την υπόλοιπη πόλη. Η κεντρικότητα της

θέσης του και το «ασυνήθιστο» της λύσης του, το κάνει ελκυστικότερο για τους νέους, που κατά κύριο λόγο προέρχονται από μεσαία προς υψηλά οικονομικά και πολιτισμικά στρώματα. Η αυτάρκειά του, ο γενικότερος χώρος του που θυμίζει ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο, σε συνδυασμό με την ευγένεια που του προσδίδει το ιστορικό βιομηχανικό του υπόβαθρο και το κύρος των ονομάτων των αρχιτεκτόνων που δούλεψαν σε αυτό, προσελκύει τα βλέμματα.

Συμπερασματικά, αυτό το «ασυνήθιστο» έργο έχει μεγάλη επιτυχία: το σύνολο σχεδόν των μονάδων του «Gasometer City» είναι ήδη κατειλημμένες, και η ανάμειξη των διαφόρων λειτουργιών στον ίδιο χώρο είχε επιτυχία αφού στο συγκρότημα υπάρχει έντονη κινητικότητα μέρα και νύχτα.

*Κωνσταντίνος Βασιλειάδης, PhD UCy
Διπλ. Αρχιτέκτων Μηχανικός Α.Π.Θ.*



Εσωτερική άποψη του Gasometer C.

Νέο διεθνές πρότυπο για τη βιωσιμότητα στα τουριστικά καταλύματα

Ο τουρισμός είναι ένας αναπτυσσόμενος κλάδος. Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους οικονομικούς τομείς κάθε χώρας και αποτελεί στόχο αυξημένης προσοχής λόγω της δυνατότητάς του να συμβάλει στην αειφόρο ανάπτυξη και των επιπτώσεων που μπορεί να έχει σε περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς.



Το πρότυπο αυτό έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τα καταλύματα όλων των μεγεθών

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNWTO), ο αριθμός των ταξιδιωτών αναμένεται να ανέλθει σε 1,8 δισεκατομμύρια έως το 2030. Ο παγκόσμιος τουρισμός δίνει τεράστιες δυνατότητες βιώσιμης ανάπτυξης και συνάμα επίτευξης σημαντικών οικονομικών οφελών για τις τοπικές κοινότητες. Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO), μέσω μιας μεγάλης γκάμας προτύπων, στηρίζει τις προσπάθειες της τουριστικής βιομηχανίας για αειφόρο ανάπτυξη.

Το νέο διεθνές πρότυπο ISO 21401:2018, Τουρισμός και συναφείς υπηρεσίες - Σύστημα διαχείρισης της βιωσιμότητας για τα καταλύματα - Απαιτήσεις, προσδιορίζει τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές απαιτήσεις για την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης της βιωσιμότητας στα καταλύματα του τουριστικού τομέα. Οργανισμοί κάθε είδους στον τομέα του τουρισμού αναγνωρίζουν όλο και περισσότερο την ανάγκη αντιμετώπισης των θεμάτων αειφορίας στις πρακτικές τους. Το πρότυπο δύναται να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τουριστικό κατάλυμα, ανεξάρτητα από τον τύπο, το μέγεθος ή τη θέση του, το οποίο επιθυμεί: α) να εφαρμόζει, να διατηρεί και να βελτιώνει βιώσιμες πρακτικές στις δραστηριότητές του και β) να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με την καθορισμένη πολιτική βιωσιμότητας.

Συγκεκριμένα, το ISO 21401 παρέχει απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης βιωσιμότητας για τα καταλύματα που επιθυμούν να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν βιώσιμες πολιτικές και στόχους στη διαχείριση των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών τους.

Το πρότυπο αυτό έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τα καταλύματα όλων των μεγεθών, από διαφορετικό γεωγραφικό, πολιτιστικό και κοινωνικό υπόβαθρο, να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα των συναφών δραστηριοτήτων τους.

Περιλαμβάνει τέσσερα παραρτήματα. Τα παραρτήματα Α, Β και Γ είναι κανονιστικά και αφορούν κάθε μία από τις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας (περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική). Το Παράρτημα Δ είναι ενημερωτικό και παρέχει παραδείγματα πρακτικών βιωσιμότητας. Ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να προμηθευτεί ή να μελετήσει το προαναφερόμενο Πρότυπο από τον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης (CYS), τον εθνικό φορέα τυποποίησης στην Κύπρο επικοινωνώντας στους αριθμούς τηλεφώνων 22-411413 & 22-411414 ή αποστέλλοντας ηλεκτρονικό μήνυμα στο c.service@cys.org.cy.

Μαριλένα Νικολάου
Λειτουργός Διοίκησης
και Διεθνών Σχέσεων
στον Κυπριακό
Οργανισμό Τυποποίησης (CYS)





Κεντρικά Γραφεία
Οδός Κερβέρου 8, 1016
Λευκωσία
Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Τ.Θ. 21826,
1513 Λευκωσία

Κεντρικό email:
cyprus@etek.org.cy
Email
εξυπηρέτησης κοινού:
yemp@etek.org.cy

Τηλέφωνο: 22877644
Φαξ: 22730373
www.etek.org.cy

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας και οργανισμός όλων των Κυπρίων Μηχανικών. Ιδρύθηκε με το Νόμο 224/1990 και είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με αιρετή Διοίκηση. Διαθέτει ιδιόκτητο κτίριο κεντρικών γραφείων και Υπηρεσία αναγκαία για την προώθηση των σκοπών του.

Το ΕΤΕΚ έχει σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους διάφορους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των Μελών του, της Μηχανικής και της Τεχνολογίας γενικά και την ανάπτυξή τους για αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Δημοκρατίας.

Το Επιμελητήριο προσδίδει μεγάλη σημασία σε διεθνή θέματα και καταβάλλει προσπάθεια για επέκταση των σχέσεών του, τόσο με επιμελητήρια άλλων χωρών όσο και με διεθνείς φορείς μηχανικών.

- Το ΕΤΕΚ είναι πλήρες μέλος στο **European Council of Engineers Chambers (ECEC)**.
- Συμμετέχει, μέσω της ΠΕΤΕΚΚ (Πλατφόρμα για την Έρευνα και Τεχνολογία για τις Κατασκευές στη Κύπρο), στην αντίστοιχη **European Construction Technology Platform (ECTP)**.
- Στον ευρωπαϊκό χώρο το Επιμελητήριο συμβάλλει ενεργά στις επαγγελματικές οργανώσεις **European Federation of National Engineering Associations (FEANI)** και **International Council on Monuments and Sites (ICOMOS)** και συμμετέχει σε συζητήσεις με ευρωπαϊκές επιτροπές.
- Στον διεθνή χώρο, σε συνεργασία με τοπικές επαγγελματικές οργανώσεις, συμμετέχει και εκπροσωπείται στην **World Federation of Engineering Organizations (WFEO)**.

Συνεργάζεται στενά με το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΤΕΕ) και έχει συνάψει πρωτόκολλο συνεργασίας με το ΤΕΕ Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίστοιχη συνεργασία υπάρχει μεταξύ του Επιμελητηρίου και του Engineering Council Βρετανίας.

Γενικό Συμβούλιο

Το ΕΤΕΚ διοικείται από 30μελές Γενικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου είναι αιρετά και εκλέγονται ανά τριετία. Οι έδρες του Συμβουλίου κατανέμονται ανάλογα με το ποσοστό των μελών του κάθε κλάδου μηχανικής επιστήμης στο σύνολο των μελών του Επιμελητηρίου.

Διοικούσα Επιτροπή

Η Διοικούσα Επιτροπή είναι το εκτελεστικό και συντονιστικό όργανο του Επιμελητηρίου για την υλοποίηση της πολιτικής του, όπως αυτή διαμορφώνεται από το Επιμελητήριο. Η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΤΕΚ για την τριετία 2017 – 2020:

Πρόεδρος	Στέλιος Αχινιώτης, Πολιτικός Μηχανικός
Α' Αντιπρόεδρος	Κωνσταντίνος Κωσταντή, Αρχιτέκτονας
Β' Αντιπρόεδρος	Ανδρέας Μαραγκός, Μηχανολόγος Μηχανικός
Γενικός Γραμματέας	Ελίζα Βασιλείου, Μηχανολόγος Μηχανικός
Γενικός Ταμίας	Σωκράτης Σωκράτους, Μηχανικός Πληροφορικής

Μέλη: Άννα Γαλαζή Ιακώβου, Αρχιτέκτονας, Κυριάκος Θεμιστοκλέους, Αρχιτέκτονας, Ντίνος Νικολαΐδης, Μηχανολόγος Μηχανικός, Ιάκωβος Χαραλάμπους, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός.



Bring your world to life



ηλεκτρολογικά - φωτισμός

Ολοκληρωμένες λύσεις για πετυχημένα έργα.
Τα πάντα για τον ηλεκτρολόγο.



Επώνυμη Ποιότητα

Γνωστοί πάντα για τις διεθνείς μάρκες υψηλής ποιότητας που διαθέτουμε, σας προσφέρουμε μια ολοκληρωμένη γκάμα ηλεκτρολογικού υλικού και φωτισμού.



Η Τελευταία Τεχνολογία

Με πάνω από εξήντα χρόνια πείρας, ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες του ηλεκτρολόγου και του καταναλωτή με προϊόντα που απεικονίζουν την τελευταία λέξη της τεχνολογίας.



Αξιοπιστία

Εμπιστευτείτε μας για αξιόπιστα προϊόντα υψηλών προδιαγραφών που θα εξασφαλίσουν την ποιότητα των δικών σας έργων.



ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ!

CYPRUS HOTEL ASSOCIATION
Tel: 22820200
Email: chad@cyprus-hotelassociation.org
Web: www.cyprus-hotelassociation.org

27^η ΕΚΔΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Παράλληλα με το 41^ο Ετήσιο Συνεδριακό Συνέδριο

HILTON PARK HOTEL, ΛΕΥΚΩΣΙΑ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2019
9.00πμ - 4.00μμ

VISIT US!
SAVE THE
DATE!

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ!

www.electronet.net
2019
15^η Η ΕΚΔΕΣΗ
ΕΤΟΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
SAVE ENERGY

Χώρος Αρχής Κρατικών Εκθέσεων
Λευκωσία

VISIT US

SAVE THE
DATE

1-3 ΜΑΡΤΙΟΥ

Καταστήματα

Λευκωσία, Μέδοντος 9, 22751405
Στρόβολος, Τσερίου 91, 22322210
Λατσία, Γ. Κρανιδιώτη 183, 22486679
Κ. Πολεμίδα, Πάφου 94, 25713743

Γερμασόγεια, Σπύρου Κυπριανού 55, 25755315
Λάρνακα, Αρχ. Μακαρίου 59, 24657543
Πάφος, Ελλάδος 106, 26933644
Παραλίμνι, Γρίβα Διγενή 188, 23742



elmasco@elmasco.com
www.elmasco.com